B373/11

A BUDAPESTI
M. KIR. ÁLLAMI

B 373/11

FELSŐ LEÁNYISKOLA
ÉS
LEÁNYGIMNÁZIUM

ÉRTESÍTŐJE

1916—7.

991

KÖZLI
ARATÓ FRIGYES
IGAZGATÓ.

AZ INTÉZET XLII. ÉVE.

ORSZÁGOS KÖZPONTI KÖZSÉGI NYOMDA RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., GYÁR-UTCA 40. SZ.

B 373/11
13731

VÁROSI KÖNYVTÁR
BUDAPEST ❁ KÖZPONT
B 373/11/

KÜLÖN GYŰJTEMÉNY
CSAK KÜLÖN ENGEDÉLYLYEL ADHATÓ KI

állami
és gimná-
1916-17.

BUDAPEST
SZÉKES-
FŐVÁROS

FSZEK Központi Könyvtár
0 010004 347131

[Bp. Tanárk. Felsőbb leányiskola]

KÖLTÖZÖTT 1963

A BUDAPESTI
M. KIR. ÁLLAMI

FELSŐ LEÁNYISKOLA
ÉS
LEÁNYGIMNÁZIUM

ÉRTESÍTŐJE

1916—7.

KÖZLI
ARATÓ FRIGYES
IGAZGATÓ.

AZ INTÉZET XLII. ÉVE.

ORSZÁGOS KÖZPONTI KÖZSÉGI NYOMDA RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
BUDAPEST, VI., GYÁR-UTCA 40. SZ.

1985
B373/11
13731
2012

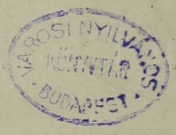

Dombóvári RÉVY FERENC

I.

Révy Ferenc.

A most lefolyt iskolaév derekán, közvetetlenül a karácsonyi vakáció előtt fejezte be hivatalos működését iskolánk kedves igazgatója, Révy Ferenc. A nevelés és tanítás terén eltöltött, szeretettel teljes és sikerekben gazdag 42 évi munka után vonult nyugalomba, rácáfolván élete eredményeivel arra a kegyetlen és merőben hazug mondásra, mely szerint nevelői és tanítói munkánk az istenek irántunk érzett gyűlöletétől nyeri eredetét. Hiszen a legjobbak közül is csak keveseknek adatott meg a serény és lelkes kezekkel elvetett magvak után olyan gazdag aratást, tartós ragaszkodást és hálás szeretetet behordhatni, mint épen ő neki.

Hogy az én szerény tollamnak jutott a szerencse Róla e helyen megemlékezhetni, magyarázatát csupán abban leli, hogy az egyetlen vagyok, ki őt négy évtizeden át munkájának minden fázisában szerető figyelemmel kisérhette: mint tanítványa, tanítótársa és az általa igazgatott testületnek 36 éven át tagja és igy saját tapasztalataimból merithettem mindazt, amit a búcsú órájában elmondani igen jól esik.

Feleleveníthetem lelkemben azt a távoli időt is, amidőn még mielőtt iskolánk kötelékeibe lépett volna, mint a VI. ker. el. és polg. tanítónőképzőnek magyar nyelv- és irodalom tanára a magyar nyelvtanítás földjét olyan mesteriesen dolgozta meg, intenziv és közvetetlen tanítási modorával kitörülhetetlenül vésvén a fiatal jelöltek agyába és szivébe a tárgy iránt való szeretettel együtt annak megszerettetésének methodusát is.

A magyar középfokú leányoktatás hősi korszakában, a kiegyezést követő első évtizedben, a főváros gyors magyarosodása fontos politikai tényezővé, elsőrendű nemzetiségi szükségletté vált. Mai magyarságában végkép megizmosodott társadalmunk el

sem tudja képzelni, hogy fennállott az a szánalmas állapot, amely kinevelt jobb célra érdemes gonddal előkelő és középosztályú családjaink leánygyermekeiből minden érdeklődést az iránt, ami magyar, ami nemzeti, figyelmen kivül hagyván azt, hogy ifjú, forrongó, kialakulófélben lévő társadalmunkban a nőre a rendesnél nagyobb hivatás vár és hogy neki a magasabb általános müveltség mellett kiváltképen a nemzeti műveltségre van szüksége.

Ekkor nyilt meg a József- és Erzsébet-tér közt levő Cziráky házban az első m. kir. áll. felsőbb leányiskola; ide hivták Berecz Antal, Károly Gy. Hugó, Torkos László mellé Révy Ferencet, hogy kiváló tudásukkal, ragyogó előadóképességükkel és lángoló ügyszeretetükkel ébresszék fel a leányifjúságban szunyadó erőket, lelkesedést keltsenek nemzeti nyelvünkért, — mely akkoriban vajmi ritkán volt anyanyelvük — és irodalmáért, hogy benső teljes meggyőződéssel értékeljék, becsüljék és szeressék azokat a kincseket, amelyek eddig előttük ismeretlenek voltak. Ugyanaz a feladat várt Révy Ferencre egy másik intézetnél, a Kereskedelmi Akadémiánál is, ahol jó néhány évig épenilyen nagy hatással munkálkodott. Nem egy elsőrendű cég akkoriban még csak németül tudó főnöke tanúlt meg tőle magyarúl beszélni és a magyarságért érezni és ezzel megszámlálhatatlan haszon háramlott áldásos magyarositó munkájából hazánk társadalmára.

A tanító részletmunkáját, a nap-nap után, megállás nélkül végbemenő, pillanatnyi eredményeiben legtöbbször észre sem vehető tanítás hatását, vajmi ritkán szokták a maga valódi értékében elismerni; különösen nem az iskola bűvös körén kivül állók. Legjobban érzi azt meg az ifjú ember naiv lelke, amely fentartás nélkül hódol be annak, aki igaz szivvel magához emeli. „Ein Werdender wird immer dankbar sein“: mondja Goethe élete alkonyán.

Szakmájának minden ágában a nyelvtan-, irodalom- és stilusgyakorlatok tanításában egyaránt mesteri munkát végzett. Előttem azonban ellenállhatatlan erővel magaslik ki nyelvtan tanításának elmétképző és vonzó methodusa. A nyelvtan megszűnt a gyermek réme lenni. Eleven élet költözött az elemzés boncoló munkájába, azon mindenki egyformán dolgozott, a leglassúbb kis agyvelő is kénytelen volt azon a szellemi tornajátékon részt venni, és még azok is, akik a számolás nehéz mesterségével örökös

harcban álltak, itt könnyűszerrel boncolták a legbonyolódottabb szerkezeteket is. Az összefoglalás meg különösen könnyű volt, mert nem lévén semmi betanult, nem is kellett semmit sem a feledés homályából újból előhivni; a százszorosan feltűntetett példákból kiindulva, biztos kézzel épithette fel a nyelv rendszerét, s emellett az elemezve tanítás alatt a helyesirás nehézségeivel is gyorsabban megküzdött. Itt is folyton rámutatott a nyelv szellemének ellenére alkotott szókra és kifejezésekre, állandóan irtván az úton-útfélen felburjánzó németes szólásokat és mondatfűzéseket.

Manapság széles Magyarország minden felső leányiskolájában ez a kitűnően bevált, gondolkodást nagyban fejlesztő módszer dívik, melyet miniszteri biztosi minőségében tett ellenőrző látogatásai alkalmával akárhányszor demonstráló minta tanítások által is megszilárdított.

Az anyanyelv tanításának második nagy feladatát, a költői művek ismertetését nálánál senki mesteriebb, művészibb módon nem végezte. A gyermekmesétől kezdve az irodalom legpompásabb alkotásáig mindent egyforma szeretettel és egyforma bensőséggel magyarázott. És azok, akik előbb csupán az idegen nyelvek irodalmában találtak lelki gyönyörűséget, az ő vezetése mellett fedezték fel, óráról-órára, anyanyelvük nagy költőiben az eszményi szépet, megittasodtak nyelvük zenéjében, elmélyedtek gondolatviláguk nagyszerűségében. Ahogy a nyelvtant elemezve tanította, úgy képezte irodalmi oktatásának alfáját és omegáját a legnagyobb plaszticitással beállitott költői mű és annak kora. Ezen a téren az őt soha cserben nem hagyó segitőtársa volt a veleszületett isteni adomány, a fényes előadóképesség legfejlettebb foka. Lendületes, lelkes, válogatott, de azért egyszerű, tőrölmetszett irodalmi előadásai minden tanítványának igazi lelki élvezetet nyújtottak. Mint a bontott szárnyú madár, úgy indult meg, ha költői művet magyarázott vagy az irót küzdelmes pályáján kisérte és nem egyszer ült ki a sajnálkozás a leánysereg kipirult orcáin, ha a csengetyűszó a lecke végét jelezte.

Révy Ferenc feltétlen ura a szónak — ez egyik legjellemzőbb vonása a magyar fajnak — és igy könnyűszerrel kiváló szónok válhatott belőle. E művészetet gyakorolni hosszú tanári és igazgatói pályáján számtalanszor volt alkalma. Meleg érzésből fakadt meggyőző logikával megtermett gondolatai egyszeribe

tökéletes alakot öltöttek, kedvesen, színesen vagy meghatóan és szívhez szólóan. Évnyitó és évzáró, vagy módszeres értekezleteinket irányitó beszédei nem csupán bevezetések vagy beszámolók, de remekbe alkotott rövid pedagógiai értekezések voltak; csaknem mindvégig a leánygyermek viszonyáról a családhoz, a nő különleges helyzetéről a társadalomban, a családnak és iskolának egymással való szoros és szükséges kapcsolat vagy speciális tanítási módszerek stb. sokféle kérdéseiről világositotta fel az ifjúságot és szüleit. Bizton tudom, hogy ezek nyomán nem egyszer tétovázó nevelők véleménye szilárdult meg a jóban és hogy bátor, szókimondó kijelentéseivel különböző fővárosi nyegleségről szoktatta le az ifjúságot, illetve azoknak édes szüleit.

Lelkének legszebb kincsei azonban akkor tárultak fel, ha akár mint tanító, akár mint kollega, de leginkább mint tantestületének vezetője valakin segithetett. Melegen érző szívére mindenki mindig számithatott; aki kopogott, annak megnyilatkozott jóságos segitsége és nem egy existenciát állitott talpra, sokszor a segités látszatát kerülve úgy, hogy az illető észre is alig vehette. Mindezekért csak bizalmat és ragaszkodást kért cserébe; tanítványai törhetetlen hűséggel visszonozzák neki azt a temérdek szeretetet, melylyel ifjúságukat bearanyozta.

Aki élete folyásán annyit élt és tapasztalt, bizott és csalódott, mint Révy Ferenc, arról elhihetné az ember, hogy a sors rideg keze letörölte lelke idealizmusának hamvát; de rajta ki nem fogott a kemény markolás. Megmaradt épen olyan lágy, könnyen megindítható szív, épen olyan idealista lélek, mint ifjú korában. Nagyon fájlalta, hogy az utolsó évtizedben kénytelen volt a tanítást teljesen abbahagyni. Akit az adminiszrativ munka őrlő kereke megragad, az a tanitáshoz szükséges fizikai és lelki nyugodalmat többé nem találhatja meg. De boldog volt, ha osztálylátogatások vagy helyettesitések alkalmával módja nyilt müvészetét gyakorolhatni. Ilyenkor derűs mosolygással mesélte, mennyi gyönyörűsége telt a munkában, és utána csendes melankóliával panaszkodott, mennyire fájlalja, hogy igazgatói és főigazgatói teendői kedvenc foglalkozásától teljesen elvonták.

A búcsú és búcsúztatás órájában, mikor tornatermünkben elhangzottak volt Révy Ferencnek, utána növendékeink és végül egy, régi tanítványunk ajkáról a szülők nevében hozzá intézett szép szavai, mikor felszáradtak a meghatottság harmatcseppjei

és önkénytelenül felelevenedett a régiekben az elmúlt idők sok varázslatos órája, arra kértük a búcsúzót, játszana el a harmoniumon egynehányat azok közül a régi nóták közül, amelyeket olyan mesterien adott elő. És ömlött a dallam, egymásba fonódtak a régi világi és egyházi dalok, fájó gyönyörűséggel töltvén el minden hallgatóját. Utána elszéledtünk. A mostani növendék generáció egy új oldaláról ismerte meg a távozót, a régiek örömmel konstatálhatták, hogy a sírva vigadó magyar szív megmaradt rugalmasságában, anélkül, hogy a tülekedő élet forgatagában csorba esett volna rajta.

Révy Ferenc kiváló szakavatottsággal végzett tanítói és igazgatói munkáját immár befejezte. Teljes testi erőben, zavartalan egészségében hagyta el hivatalát, melynek markáns egyénisége annyi díszt kölcsönzött és amely elméje és keze munkája alatt nőttön-nőtt.

Hálásan szerető tanítványainak ezrei és tisztelő társai kívánják: adja az Ég, hogy nemes munkájának gyümölcsét gondtalanul élvezhesse, hogy lelke derűs mosollyal tekinthessen vissza arra a négy évtizednél hosszabb időre, amelyet az Ur legszebb virágos kertjében, fiatal leányok nevelésével és tanításával elfoglalva eltöltött!

Dr. Bacherné Goldzieher Ilona.

II.

A leányközépiskolák.

Dr. Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter, az 1916. évi július hó 14-én 86.100. sz. a. kelt rendelettel új szervezetet, rendtartást és tantervet léptetett életbe a felsőbb leányiskolákban és leánygimnáziumokban.

Intézeteink jelentős átalakuláson mentek keresztül. Feloldódott az a szoros kapcsolat, mely eddig az áll. felsőbb leányiskolákat a miniszteri biztos által gyakorolt egységes felügyelet révén, s a negyvenéves múltban kifejlődött közérzés erejével egymáshoz kötötte. Az egyes intézetek a tankerületi kir. főigazgatóságok hatáskörébe kerültek, s több-kevesebb szerencsével igyekeznek elhelyezkedni a fiú középiskolák társaságában.

Maga a felsőbb leányiskolai intézmény, a leánygimnázium mellett a felső kereskedelmi leányiskolával került szorosabb kapcsolatba s halad a szebb jövő vagy a teljes elsorvadás felé aszerint, amint az új alkotáshoz kötött remények az élet igazságában megvalósúlnak, vagy szétoszolnak.

Az új leányközépiskola a felső leányiskola nevet nyert felsőbb leányiskolákat, a leánygimnáziumokat és felső kereskedelmi leányiskolákat foglalja össze egységes szervezetbe olyképen, hogy a négy alsó osztály fölött, az ötödik osztálynál kezdődik csak a szétágazás felső leányiskolai, gimnáziumi és kereskedelmi irányban.

A tanítás új terve a lefolyt év folyamán csak az I. és II. osztályban lépett teljesen életbe. A többiben átmeneti intézkedések váltak szükségessé. Igy halad a munka fokozatosan a következő három esztendőben is.

Mindazok, akik a leányközépiskolák új szervezete, rendtartása s tanítási terve iránt érdeklődnek, teljes tájékozódást nyer-

hetnek a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter által kiadott következő két füzetből:

1. A leányközépiskolák (felső leányiskolák, leánygimnáziumok és felső kereskedelmi leányiskolák) szervezete és rendtartása. Ára 2 K 60 fillér.

2. A leányközépiskolák (felső leányiskola, leánygimnázium és felső kereskedelmi leányiskola) tanítástervei. Ára 1 K 30 fillér.

A füzetek a magyar királyi tudományegyetemi nyomdánál kaphatók s bármelyik könyvkereskedés útján is megrendelhetők.

III.

Tanári testület.

A) Az intézet igazgatója.

1/a. **Dombóvári Révy Ferenc,** udv. tan., c. főigazgató, az állami, községi, s a római kath. felsőbb leányiskoláknak volt miniszteri biztosa. Mint az intézet igazgatója nyugalomba vonult 1916. dec. 31-én.

1/b. **Arató Frigyes.** Tanította a földrajzot a IV., a mennyiségtant a VI. g. osztályban heti 5 órán. Lakik: VI., Andrássy-út 65. sz. a. Az intézet vezetését átvette 1917. jan. 1-én.

B) Igazgatók.

2. **gr. Gatterburg Károlyné-Hermann Róza.** A VI/b. osztály főnöke, a történelmi szertár őre; tanította a történelmet és földrajzot a III/b., V., V/a. és VI/b., a lélektant és neveléstant a VI/a. és VI/b. osztályban, heti 18 órán; felügyelt 4 órán. Lakik: V., Vilmos császár-út 78. sz. a.

3. **Incze József.** Tanította a latin nyelvet és irodalmat az V. g., a görög nyelvet és irodalmat a VI. g. és VII. g. o.-ban, heti 18 órán. Lakik: VII., Király utca 103. sz. a.

C) Rendes tanárok és tanítónők.

4. **Szerémi Alajos.** Tandíjkezelő; a rajzszertár őre; tanította a rajzot a III/a., III/b., IV/a., V., V/a., V/b., V., VI., VII., VIII. g. o.-ban, heti 18 órán. Lakik: I., Krisztina-körút 83. sz. a.

5. **Dr. Takáts György.** A tanári könyvtár őre; tanította a történelmet az I. tk., II. tk., V. g., VI g., VII. g. és VIII. g. — a görögpótló irodalmat a VI. g. osztályban, heti 19 órán. Lakik: II., Heltai Ferenc-utca 4. sz. a.

6. **özv. Dr. Bacher Vilmosné-Goldzieher Ilona.** A VII. g. o. főnöke; tanította a német nyelvet és irodalmat az I/a., II. tk., V. g., VI. g., VII. g — s a francia nyelvet és irodalmat az V. g. osztályban, heti 19 órán; felügyelt 3 órán. Lakik: VII., Erzsébet-körút 9. sz. a.

7. **Egan Lujza.** A fizikai szertár őre; tanította a földrajzot a IV/b, a mennyiségtant IV/a. és VI/a., VI/b.; a természettant a IV/a.,IV/b. és VI/a., és VI/b. o.-ban, heti 18 órán; felügyelt 2 órán. Lakik: I., Bors-utca 17. sz. a.

8. **özv. Dr. Kurz Gusztávné-Zelles Etelka.** Tanította a német nyelvet és irodalmat a II/a., II/c., III/a., IV/b. — s a földrajzot a III/a. o.-ban, heti 18 órán; felügyelt 3 órán. Lakik: az Erzsébet Királyné-szállóban.

9. **Dr. Molnár Evelin.** A mennyiségtani szertár őre; tanította a mennyiségtant a III/a., V. g. és VII. g. — a természettant a VII. g. és VIII. g. o.-ban. heti 18 órán; felügyelt 2 órán. Lakik: VIII., Népszinház-utca 40. sz. a.

10. **özv. Rácz Adorjánné-Buzogány Ágnes.** A II/b. osztály főnöke; tanította a magyar nyelvet és irodalmat a II/b., III/b., IV/b. — s a történelmet és földrajzot a II/b. o.-ban, heti 18 órán; felügyelt 5 órán. Lakik: VI., Hunyadi-tér 12. sz. a.

11. **gr. Gatterburg Aurélné-Hermann Teréz.** A VI/a. osztály főnöke; tanította a magyar nyelvet és irodalmat a II/a., III/a., III/b. és IV/a. o.-ban heti 17 órán; felügyelt 4 órán. Lakik: V., Vilmos császár-út 78. sz. a.

12. **Odor Henriette.** A földrajzi és gazdaságtani szertár őre, a II/a. o. főnöke; tanította a német nyelvet és irodalmat a II/a., III/a., IV/b., V. és VI/a. o.-ban, heti 18 órán; felügyelt 5 órán. Lakik: VI., Szív-utca 17. sz. a.

13. **Laczkovich Ilona.** Az V. g. o. főnöke; tanította a magyar nyelvet és irodalmat az I/b., II/c. és IV/b. — s a kézimunkát a II/b. és II/c. o.-ban, heti 18 órán; felügyelt 5 órán. Lakik: II., Kacsa-utca 21. sz. a.

14. **Szekeres Margit.** A VI. g. o. főnöke; tanította a történelmet a II/a. és IV/b., földrajzot a II/a., mennyiségtant az I/a.

és I/b., rajzot az I/a., I/b., II/a., II/b. o.-ban, heti 19 órán; felügyelt 5 órán. Lakik: VII., Damjanich-utca 18. sz. a.

15. **Barta Dezsőné-dr. Büchler Róza.** Az V. o. főnöke; tanította a magyar nyelvet és irodalmat az V., VI/a., VI/b., I. tk. és II. tk., — a történelmet a II/c. osztályban, heti 19 órán; felügyelt heti 3 órán. Lakik: VI., Csengery-utca 61. sz. a.

16. **Tirscher Berta.** Az I/a. o. főnöke; tanította a természetrajzot az I/a., I/b., II/a., V., VI/b. és VI. g., — a földrajzot az I/a., — a kézimunkát az I/b. o.-ban, heti 19 órán; felügyelt 4 órán. Lakik: II., Küküllő-u. 7. sz. a.

17. **Dr. Heinlein Istvánné-Mauritz Matild.** Csak karácsonyig tanított, azóta családi okból, majd betegség miatt szabadságon volt. A helyettesítést az osztályfőnökségben Sólyom Henriette, a tanításban dr. Haitsch Ilona és dr. Seratoris Hilda végezte. Lakik: IX., Ferenc-körút 3.

18. **Dr. Takáts Györgyné-Kistenmacher Emilia.** Csak f. é. jan. 15-ig tanított rendesen, azóta — pár nap kivételével — betegség miatt szabadságon volt. A helyettesítést Pausz Gabriella és Lakatos Jolán végezte. Lakik: II., Heltai Ferenc-utca 4.

19. **Dr. Bittenbinder Miklós.** Tanította a magyar nyelvet és irodalmat az V.g., VI. g., VII. g. és VIII. g., — a német nyelvet és irodalmat a VIII. g., — az ókori irodalmat az I. tk. és II. tk. o.-ban, heti 19 órán. Lakik: I., Győri-u. 1. sz. a. A dr. Lersch Ernő távozásával megüresedett tanári állást foglalta el 1917. márc. 19-én.

20. **özv. Makoldy Józsefné-Molnár Ilona.** Az I. tk. o. főnöke. Tanította a német nyelvet és irodalmat az I/b., II/b., II/c., IV/a. o.-ban heti 17 órán; felügyelt 4 órán. Lakik: VII., Damjanich-utca 12. sz. a.

21. **Valkovszky Erzsébet.** A III/a. o. főnöke; tanította a magyar nyelvet és irodalmat az I/a., III/a., IV/a., — a történelmet a III/a. és IV/b. o.-ban, heti 17 órán; felügyelt 4 órán. Lakik: I., Lágymányosi-út 7. sz. a.

22. **Dr. Zibolen Endre.** Az igazgató helyettese. Tanította a latin nyelvet és irodalmat a VII. g. és VIII. g., — a görögpótló irodalmat a VIII. g., a filozófiát a VIII. g. o.-ban, heti 19 órán. Lakik: VIII., Baross-utca 66. sz. a.

23. **Bak Elza.** A VIII. g. oszt. főnöke; tanította a mennyiségtant az I/a., III/b., IV/b., V. g. és VIII g. o.-ban, heti 18 órán; felügyelt 4 órán. Lakik: V., Lipót-körút 18. sz. a.

24. **Főzmayer Etelka.** A III/b. o. főnöke; tanította a francia nyelvet és irodalmat a III/a., III/b., IV/a., IV/b. és VI/a. o.-ban, heti 17 órán; felügyelt 6 órán. Lakik: II., Fillér-u. 11/b. sz. a.

25. **Dr. Lehotay Mária.** A természetrajzi és a kémiai szertár őre; tanította a növénytant és állattant a II/b., II/c., VI. I. tk., II. tk. s az V. g. — az ásványtant és vegytant a III/a., III/b., — s a földrajzot a II/c. oszt.-ban, heti 18 órán; felügyelt 1 órán. Lakik: I., Atilla-u. 8. sz. a.

26. **Beller Ilona.** A IV/b. o. főnöke; tanította a francia nyelvet és irodalmat a III/a., IV/a., IV/b., V., I. tk. és II. tk. o.-ban, heti 19 órán; felügyelt 3 órán. Lakik: IX., Lónyai-utca 25. sz. a.

27. **Urbányi Emilia.** A tornaszertár őre; tanította a testgyakorlást az I/a., II/a., III/a., IV/a., V., VI/a., VI/b., V. g., VI. g. és VII. g. o.-ban, heti 20 órán; felügyelt 8 órán. Lakik: VIII., Rákóczi-út 5. sz. a.

28. **Borosnyay Szeréna.** Az ifjúsági könyvtár őre. A II/c. oszt. főnöke. Tanította a mennyiségtant az I/b., II/a., II/b., II/c. o.-ban, a rajzot a II/c. és IV/b. o.-ban, heti 19 órán; felügyelt 3 órán. Lakik: I., Csaba-u. 12. sz. a.

29. **Mészöly Kálmánné Fehér Elza.** A hangszerek és hangjegyek őre; a IV/a. oszt. főnöke; tanította az éneket az I/a., I/b., II/a., II/b., II/c., III/a., III/b., IV/a., IV/b., V., VI/a., VI/b. o.-ban, heti 12 órán; felügyelt 2 órán. Lakik: V., Vigadó-u. 2. sz. a.

30. **özv. Dr. Pécsy Béláné-Kuttlik Etelka.** A kézimunka szertár őre; a II. tk. o. főnöke. Tanította a női kézimunkát az I/a., II/a., III/a., III/b., IV/a., IV/b., V., VI/a., VI/b., I. tk. II. tk. o.-ban, heti 20 órán; felügyelt 2 órán. Lakik: VI., Bulyovszky-u. 21. sz. a.

Kilépett a testületből:

31. **Dr. Lersch Ernő.** Tanította a magyar nyelvet és irodalmat, a német nyelvet és irodalmat, valamint a görögpótló irodalmat 1917. jan. 25-ig, amidőn a besztercebányai áll. felső leány- és kereskedelmi iskola vezetését vette át.

Az egész éven át nem tanított:

32. **Odor Emilia.** Betegség miatt szabadságon volt. Lakik: VI., Szív-utca 17. sz. a.

33. **Schlatter Alfrédné-Juhász Krisztina.** Betegség miatt szabadságon volt. Lakik: I., Csaba-u. 7/c. sz. a.

34. **Kerner Margit.** Betegség miatt szabadságon volt. Lakik: VIII., Aggteleki-utca 8. sz. a.

35. **Dr. Prónay Lajos.** Oroszországban hadifogoly.

D) Óraadó tanárok.

36. **Dr. Friml Aladár.** A VIII. ker. áll. főgimn. tanára; tanította a latin nyelvet és irodalmat a VI. g. osztályban, heti 6 órán. Lakik: VII., Ilka-utca 32. sz. a.

37. **Dr. Reibner Márton.** A VI. ker. áll. főgimn. rendes tanára; tanította a görög nyelvet és irodalmat a VIII. g. o.-ban, heti 5 órán. Lakik: VI., Eötvös-utca 44. sz. a.

38. **Dr. Sebestyén Károly.** Az orsz. színművészeti akadémia tanára; tanította az esztetikát és lélektant az I. tk. és II. tk. o-ban, az egyetemes irodalomtörténetet a II. tk. o.-ban, heti 10 órán. Lakik: VIII., Népszinház-utca 19. sz. a.

39. **Dr. Focher Lászlóné-dr. Győri Bella.** A Charité poliklinika főorvosa. Iskolaorvos; tanította az egészségtant s gyermekápolást az I. tk. és II. tk. o.-ban, heti 2 órán. Lakik: VI., Andrássy-út 72. sz. a.

40. **Dr. Felvinczi Takács Zoltán.** A szépművészeti múzeum őre; tanította a művészettörténetet az I. tk. és II. tk. o.-ban; heti 4 órán. Lakik: IX., Üllői-út 121. sz. a.

41. **Dr. Fritz József.** A kereskedelmi akadémia tanára; tanította a jogi ismereteket az I. tk. s a II. tk. o.-ban, heti 2 órán. Lakik: V., Alkotmány-utca 8. sz. a.

42. **Sólyom Henriette.** Tornatanítónő. Az I/b. o. főnöke; tanította a testgyakorlást az I/b., II/b., II/c., III/b., IV/b. o.-ban, heti 13 órán. Lakik: II., Margit-körút 31. sz. a.

E) Hitoktatók.

43. **Schmid Gyula,** a hittudományok borostyánosa; tanította — heti 15 órán — a róm. kath. hit- és erkölcstant és végezte az istenitiszteletet. Lakik: VII., Damjanich-u. 10.

44. **Kemény Lajos.** Középiskolai evangelikus vallástanár; tanította heti 8 órán az evangelikus hit- és erkölcstant és végezte az istenitiszteletet. Lakik: II., Zárda-utca 34. sz. a.

45. **Kovács Emil.** A VI. és VII. ker. református parochiáliskör lelkipásztora; tanította heti 8 órán a református hit- és erkölcstant és végezte az istenitiszteletet. Lakik: VII., Városligeti-fasor 5—7. sz. a.

46. **Dr. Schwarz Jakab.** Rabbi; tanította heti 15 órán az izraelita hit- és erkölcstant és végezte az istenitiszteletet. Lakik: II., Zárda-u. 34. sz. a.

F) Gyakorló tanárjelöltek.

1. **Csengeri Piroska**, okl. középiskolai tanár. Hallgatta Arató Frigyes igazgató és dr. Molnár Evelin tanítását a VI. g. és VIII. g. osztályban. Vezetésük mellett tanított ugyanezen osztályokban.

2. **Csopey Vilma**, okl. középiskolai tanár. Hallgatta dr. Lersch Ernő és dr. Bittenbinder Miklós tanítását a VI. g. és VIII. g. o.-ban. Tanított ugyanott.

3. **Dr. Haitsch Ilona**, okl. középiskolai tanár. Hallgatta dr. Lersch Ernő és dr. Bacher Vilmosné tanítását a V. g. és VII. g. osztályokban. Tanított dr. Heinlein Istvánné helyett németet heti 12 órában.

4. **Lakatos Jolán**, okl. középiskolai tanár. Hallgatta dr. Bacher Vilmosné tanítását az I. s az V. g. osztályban. Tanított ugyanott.

5. **Nagy Sarolta**, okl. középiskolai tanár. Hallgatta Arató Frigyes és dr. Molnár Evelin tanítását a VI. g. és VIII. g. oszt.-ban.

6. **Pausz Gabriella**, okl. középiskolai tanár. Hallgatta dr. Bacher Vilmosné és dr. Lersch Ernő tanítását a VI. g. és VIII. g. o.-ban. Tanított ugyanott.

7. **Schwarz Ilona**, okl. középiskolai tanár. Hallgatta dr. Molnár Evelin tanítását a III. és VIII. g. o.-ban. Tanított ugyanott.

8. **Dr. Seratoris Hilda**, okl. középiskolai tanár. Hallgatta dr. Takáts György tanítását a V. g. és VII. g. osztályokban. Tanított az V. o.-ban, s dr. Heinlein Istvánné helyett földrajzot az I/b. osztályban.

9. **Springer Margit**, szakvizsgálatot tett tanárjelölt. Hallgatta dr. Bacher Vilmosné, dr. Lersch Ernő és dr. Bittenbinder Miklós

tanítását az I. osztályban, az V. g. és VII. g. osztályokban. Tanított ugyanott.

10. **Szalay Edit**, okl. középiskolai tanár. Hallgatta dr. Lehotay Mária tanítását a III. o.-ban, s a V. g.-ban. Tanított ugyanott.

* * *

Az épület gondnoka: **özv. Horváth Lajosné**. Lakik: VI., Andrássy-út 65. sz. a.

Kapus: **Holkó István.**

Két kisegitő iskolaszolga, hét szobalány, fütő.

IV.

Tanítási anyag.

I/a. és I/b. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. *Olvasmányok: a) Mesék elbeszélések, leirások:* A kis malac és a farkasok. A Kacor király. A róka, medve és a szegény ember. Az okos leány. A kis balta. Az már nem igaz. Krisztus és a szegény juhász. A légy és a kis fiú. A róka és a gólya. Az oroszlán és az egér. A szél és nap. A furfangos szamár. Az asztali imádság. Szeresd szüleidet. Tavaszi kép. Az ősz. A tél. *b) Történeti és néprajzi olvasmányok:* Hunor és Magyar. Attila. A hadisten kardja. Lakoma Attilánál. Attila temetése. A hún birodalom bomlása. Álmos vezér születése. Almos fejedelemmé választása. A fehér ló mondája. Lehel kürtje. Botond, Deukalion és Pyrrha. A hortobágyi puszta. A pusztai iskola. A Tisza. Szent Anna tava. A székely asszony. A Csorba-tónál. A Balaton.

Szavalatok: Petőfi: Ősz elején. A füstbe ment terv. Anyám tyúkja. Pósa: Dal a hazáról. Népköltési gyüjt.: Párjavesztett gilice. Varga Gy.: Kakas-történet. Télen a nyaralóban. Kozma A.: A fecskefészek.

Német nyelv. *Beszédgyakorlatok szemléltető alapon.* Szemléltetőkép: Der Frühling.

II/a. és II/b. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. *Olvasmányok: a) Rövidebb elbeszélések:* Amit nem kívánsz magadnak, te se tedd embertársadnak. Szapáry Péter nemes bosszúja. A cinkotai kántor. Hogyan fogott a huszár ellenséget. Deák Ferenc és a koldusasszony. Egy pár kis csizma. Bede Anna tartozása. *b) A magyar nemzet történetéből:*

VÁROSI NYILVÁNOS KÖNYVTÁR BUDAPEST

A magyar nemzet ősi műveltsége. Széchy Dezső. Rozgonyiné. Hunyady János. Az egri nők. Losonczyné. Zrinyi Ilona. *c) A görög nemzet regéiből:* Orpheus és Eurydike. Demeter és Persephone. Niobe és Leto. *d) Rajzok a magyar földről és népről:* A puszta. A puszta télen. A székely nép. A dobsinai jégbarlang. Szüretünk. Pusztai iskola. Falu végén kurta kocsma. Családi kör.

Szavalatok: Inczédy László: A magyar nyelv. Luby Sándor: Áldozatkészség a hazáért. Petőfi: A tintás üveg. Arany: Itthon. Petőfi: A jó öreg korcsmáros. Arany J.: Rozgonyiné. Vörösmarty: Szózat.

Német nyelv. *Olvasmányok:* Der lügenhafte Hirtenknabe. Der Schmetterling. Die Weide und die Wiese. Der Knabe im Walde. Das Gewitter. Der Apfel. Die Katze. Der Rhein. Die Gans.

Szavalatok: Hey: Kind und Zugvögel. Goethe: Wanderers Nachtlied. Reinick: Vom schlafenden Apfel. Hey: Knabe und Schmetterling. Uhland: Die Kapelle. Kamp: Der gute Mäher. Ortlepp: Die grüne Stadt. Dieffenbach: Vom fleissigen Bächlein.

III/a. és III/b. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. *Olvasmányok:* Daedalus és Ikarus. Orpheus és Eurydike. Demeter és Persephone. Arion. Niobe. Krözus és Solon. Az olimpiai versenyek. A Horatiusok és Curiaiusok. Sybilla könyvei. Horatius Cocles. Mucius Scaevola. A Capitolium lúdjai. Coriolanus. Cornélia, a Gracchusok anyja. Az Érdem. A gondviselés csodálatos útja. A majomcsoport. A pacsirta és fiai. Fáy meséiből. Mikszáth: Kosztolán, Csókakő. Jókai: Melyiket a kilenc közül? Herczeg: Lószőrvitéz. Sebők Zs.: A mákos kalács. Arany: Szalonta égése. Jókai: A vaskapu. Gárdonyi: Március. Galeotti-Teleky-Faknói: Mátyás király jellemzése. Rákosi Viktor: Kelemen és Pattantyus.

Szavalatok: Petőfi: Szülőföldemen. Pató Pál. Vörösmarty: Szózat. Tompa: A madár fiaihoz. Arany: Szilágyi Erzsébet. Lévai: Mikes. Barsy: Itthon. Szabolcska: Veszélyben Erdély!

Német nyelv. *Olvasmányok:* Rübezahl. Der Abschiedsbrief eines verwundeten Soldaten. Rotkehlchen. Rotkäppchen. Das brave Mütterchen. In der Schmiede. Der Rattenfänger von Hameln. Deutschland. Am Rheinstrom. Das fromme Kind.

Szavalatok: Rückert: Die Riesen und die Zwerge. Uhland: Der gute Kamerad. Hoffmann v. F.: Mein Vaterland. Anschütz: Tannenbaum. Geibel: Rheinsage. Rückert: Barbarossa. Kletke: Winters Ankunft.

Francia nyelv. *Olvasmányok és beszédgyakorlatok:* Dr. Theisz Gyula: A francia nyelv elemi tanfolyamának 33—49 módszeresen feldolgozott gyakorlata. Továbbá: Notre classe. Les quatre règles. La monnaie. Louise écrit une lettre. Le cahier d'une mauvaise élève. Le corps humain. Notre maison. Le printemps.

Szavalatok: O ma mignonne aiguille. La petite mendiante. Petit oiseau. L'oiseau. L'écho. Petit enfant. Le moulin. La petite hirondelle.

IV/a. és IV/b. OSZTÁLY.

Magyar nyelv. *Olvasmányok:* Badics: A Fóti dal története. Rákosi Viktor: Kelemen és Pattantyus. Heltai meséiből. Mikes: Törökországi leveleiből. Kisfaludy K.: Mit csinál a gólya? Galeotti Mazzio: Mátyás király jellemzése. Jókai: Zrinyi Ilona. Kemechey J.: Teleki Blanka grófnő. Kisfaludy K.: Mátyás deák. Arany J. Toldija.

Házi olvasmány: Jókai: Kedves atyafiak.

Szavalatok: Imádság, a román betörés alkalmából irta Rákosi V. Kozma A.: A magyar puszta. A karthagói harangok. Berzsenyi: Fohászkodás. Szabolcska M.: A kereszt. Ferenc József-nóták az 1914/15. háborus időből. Vörösmarty: Szózat. Kölcsey: Himnus.

Német nyelv. *Olvasmányok:* Der Bach. Frau Holle und der treue Eckart. Sagen aus dem Nibelungenlied. Der Sänger des Mittelalters. Sagen aus dem Schweizer Befreiungskampfe. Die Erfindung der Buchdruckerkunst. Deutschland.

Szavalatok: Schiller: Lied des Hirten. Uhland: Des Knaben Berglied. Heine: Lorelei. Pocci: Der beste Wein. Schneckenburger: Die Wacht am Rhein. Heine: Fichte und Palme. Uhland: Das Schloss am Meer. Anastasius Grün: Zwei Heimgekehrte. Max Moltke: Siebenbürger Volkslied.

Francia nyelv. *Olvasmányok:* Les animaux. Histoire d'une petite souris. L'automme. Le temps. L'hiver. Je veux faire comme papa. Les bourgeois de Falaise. Les trois souhaits de Polichinelle.

Le petit Chaperon Rouge. La fée. Deux mots. Honneur aux grands hommes. La lettre. L'Europe. La France. Je pars pour Paris.

Szavalatok: Le départ des hirondelles. Jeannot et Finot. La cigale et la fourmi. Le corbeau et le renard. Le loup et l'agneau. La laitière et le pot au lait. La cloche de mon village.

V. FELSŐLEÁNYISKOLAI OSZTALY.

Magyar nyelv. *Olvasmányok:* Arany: Toldi estéje. Tinódi: Buda veszéséről és Terek Bálint fogságáról. Arany: Török Bálint. Mindszenti: János király utolsó dolgairól. Cserei: Erdély historiája. Altorjai Apor Péter: Metamorphosis Transylvaniae-ből szemelvények olvasása. Szász Károly: Bánfi Dénes csókja. Kazinczy Ferenc levelei. Petőfi és Arany leveleiből szemelvények. Deák Ferenc levele Vörösmarty Ilonához. Kölcsey: Parainezis. Eötvös: Emlékbeszéd Kőrösi Csoma Sándor felett. Kossuth: Beszéd a nemzeti védelemről.

Házi olvasmányok: Arany: Toldi szerelme. Jókai: Az új földesúr. Gyulai: Egy régi udvarház utolsó gazdája.

Szavalatok: Részletek Toldi estéjéből. Tompa: Forr a világ. Petőfi: Egy gondolat bánt engemet. Vörösmarty: A vén cigány. Részl. Kölcsey: Parainezis-éből és Kossuth beszédéből.

Irásbeli dolgozatok: 1. Vessék össze a két természeti képet Toldi és Toldi estéje elején. (Iskolai.) 2. Hasonlítsák össze az öreg Bencét apjával a „vén" Bencével. (Házi.) 3. A Gyulafiak harca. (Iskolai.) 4. Tetszésszerinti alak jellemzése Jókai Az új földesúr című regényéből. (Házi.) 5. A XVI. század magyarjának étkezése (Apor Péter munkája alapján.) (Iskolai.) 6. Egyező vonások Kölcsey Parainezise és Deák levele között. (Házi.) 7. Kossuth beszédének gondolatmenete. (Iskolai.) 8. Milyen terveim vannak a nyárra? (Házi.)

Német nyelv és irodalom. *Olvasmányok:* Goethe: Hermann und Dorothea. Aus dem Nibelungenliede. Aus Gudrun. Die Artussage. Die Gralsage. Inhalt des Parzival. Lohengrin. Die Karlssage. Lessings Fabeln. Rangstreit der Tiere. Die Geschichte des alten Wolfes. Das Schlaraffenland. König Alarichs Grab. Friedrich, der Rotbart im Kyffhäuser. Aus dem Leben eines

Taugenichts. Aus Peter Schlemihl. Aus Barfüssele. Briefe der Frau Rat Goethe.

Szavalatok: Kosegarten: Das Amen der Steine. Platen: Das Grab im Busento. Körner: Gebet während der Schlacht. Vogl: Die Rezensenten. Goethe: Der Fischer. Chamisso: Schloss Boncourt. Freiligrath: O lieb, so lang du lieben kannst! Heine: Du schönes Fischermädchen. Szemelvények. Hermann und Dorothea-ból.

Irásbeli dolgozatok: Hermann und Dorothea. Kurzer Inhalt des ersten Gesanges. Übung im Rechtschreiben. Gudrun. Frei erzählt. Lohengrin. Übersetzung aus dem Ungarischen. Friedrich, der Rotbart im Kyffhäuser. Brief an eine Tante. Danksagung. Vom Minnegesang. Übersetzung aus dem Ungarischen. Aus Peter Schlemihl. Übersetzung aus dem Ungarischen.

Francia nyelv. *Olvasmányok:* Promenades d'automne. Le Tour de la France. Les jeux publics. Don Quichotte et le moulins à vent. Le Chat botté. Roland à Roncevaux. Les trois règnes de la nature. La vie au château féodal. La chevalerie. Le petit philosophe. Le coucou, le rossignol et l'âne.

Szavalatok: La Fontaine: Le Chêne et le Roseau. La Fontaine: La Mort et le Bûcheron. Béranger: Adieux de Marie Stuart. A. de Vigny: Le Cor. La Fontaine: La Savetier et le Financier. Béranger: Les Hirondelles. Déroulède: Le bon Gîte.

Nyelvtan: A francia nyelvtan rendszeres összefoglalása.

Irásbeli dolgozatok: 1. Promenades d'automne. (Dictée.) 2. Le Chêne et le Roseau. (En prose.) 3. Don Quichotte et les moulins à vent. (Narration.) 4. Une quête au profit des pauvres. (Lettre) 5. Le petit philosophe. (Portrait.) 6. Le Savetier et le Financier. (En prose.) 7. Le bon Gîte. (Souvenirs d'un soldat.)

VI/a. és VI/b. FELSŐLEÁNYISKOLAI OSZTÁLY.

Magyar nyelv és irodalom. *Olvasmányok*: A Révy-Lengyel-féle magyar irodalom történetben közölt és egyéb szemelvények a magyar irodalomból. Gyulai: Vörösmarty életrajza. Ferenczi Zoltán: Petőfi. Alexander Bernát: Az ember tragédiája. Endrődi Sándor: Jókai.

Házi olvasmányok: Arany: Toldi estéje. Kemény: Zord idő. Jósika: Abafi. Eötvös: A nővérek.

Szavalatok: Gyulai: Horatius olvasásakor. Kölcsey: Zrinyi dala. Tompa: Pusztán. Arany: Epilogus. Petőfi: Dalaim. Tóth: Előre. Arany: A walesi bárdok.

Irásbeli dolgozatok: 1. Mi hatott reám leginkább a háború folyamán? 2. Tinódi Terek Bálint fogságáról és Arany Török Bálint című költeményei. Drégely eleste Tinódi és Arany feldolgozásában. 3. Mikes és Kőszeghy Zsuzsanna. (Elbeszélés.) Fanni. (Jellemzés.) 4. A fiatal Toldi milyen vonásait látjuk viszont az öreg Toldiban? Tetszésszerinti nőalak jellemzése Kemény: „Zord idők" című regényéből. 5. Széchenyi eszméi Vörösmarthy lirájában. Kisfaludy Eprészleány és Vörösmarty Szép Ilonka című költői elbeszélései. 6. A nap megszemélyesitése Petőfi leiró költeményeiben Petőfi anyja költeményei alapján. 7. Arany lirája a szabadságharc után. Tompa allegóriái. 8. Milyen terveim vannak a jövőre vonatkozólag?

Német nyelv és irodalom. *Olvasmányok:* Schiller: Wilhelm Tell. Wieland: Aus Oberon. Herder: Aus dem Cid. Lessing: Aus der Hamburgischen Dramaturgie. Aus dem Laokoon Bürger: Das Lied vom braven Mann. Goethe: Goethes Vaterhaus. Schiller: Der Taucher. Die Bürgschaft. Die Kraniche des Ibykus. Der Graf von Habsburg. Das Lied von der Glocke. Aus der Geschichte des 30-jährigen Krieges. Scheffel: Aus Eckehard. Baumbach: Aus Truggold. Auerbach: Aus Barfüssele. Heine: Eine Brockenreise Lyrische Gedichte von Eichendorff, Uhland, Lenan, Heine.

Szavalatok: Schiller: Drei Lieder aus Wilhelm Tell. Goethe: Mignons Lieder. Lieder des Harfenspielers. Der Zauberlehrling. Schiller: Der Handschuh. Goethe: Johanna Sebus. Schiller: Monolog aus Wilhelm Tell. Das Lied von der Glocke. Eichendorff: Die Mühle im Tale.

Irásbeli dolgozatok: Oberon. Kurzer Inhalt. Übung im Rechtschreiben. Wer war Mignon? Über die drei Einheiten des Dramas. Der Taucher. Inhaltsangabe des Gedichtes. Brief an eine kranke Freundin. Die Apfelschussszene aus dem Drama Wilhelm Tell. Das Lied von der Glocke. Übersicht. Historischer Hintergrund zum Drama Wilhelm Tell.

Francia nyelv és irodalom: *Olvasmányok*: Montesquieu 3 levele. Voltaire: Marie Thérèse. Jeannot et Colin. Rousseau: Si j'étais riche. Les voyages à pied. Sophie. Mignet: Les derniers instants de Loius XVI. Chénier: La jeune captive. Chateaubriand: Le montagnard exilé. Béranger: Les souvenirs du peuple. Le marquis de Carabas. Delavigne: Nanna. Lamartine: Le lac. V. Hugo: Lorsque l'enfant paraît. A Mlle Fanny. Chanson. Musset: Rappelle-soi. Lucie. Vigny: Le cor.

Háziolvasmány: Feuillet: Le village.

Szavalatok: A fenti költemények közül néhány.

Dolgozatok: 1. Dictée. 2. L'opinion de Montesquieu sur les Parisiens du XVIII-e siècle. 3. Jeannot et Colin. Résumé court. 4. Si j'étais riche. Reproduction. 5. La mort de Louis XVI. 6. Napoléon dans l'esprit populaire. 7. La légende de Roland.

I. TOVÁBBKÉPZŐ OSZTÁLY.

Magyar nyelv és irodalom. Arany: Naiv époszunk. Arany László: A délibábok hőse. Gyulai: Romhányi. Szász: Salamon. Arany: Bolond Istók. Petőfi: Bolond Istók. Petőfi: Felhők. Arany, Tompa, Vajda, Tóth, Reviczky, Komjáthy, Ábrányi, Endrődi, Szabolcska, Jakab, Ady, Babits, Farkas, Erdős lirai költeményei. Schöpflin: Irodalmi arcképek és tollrajzok.

Német nyelv. Die Sagen des deutschen Volkes. Das XVIII. Jahrhundert, die Klassiker. Minna v. Barnhelm. Iphigenie. (Goethe) Die Leiden des jungen Werther. Faust.

Franci nyelv és irodalom. *Irodalomtörténeti korképek*, különös tekintettel a középkor, a XVI. és XVII. század irodalomtörténetére. Az olvasott művekkel kapcsolatosan irodalmi és az irók munkásságáról szóló tanulmányok.

Olvasmányok: Racine: Britannicus. Madame de Sévigné: Lettres choisies. Emile Augier et Jules Sandeau: Le Gendre de Monsieur Poirier. Egy-két novella az ujabbkori irodalomból. A Gábor-féle könyvben foglalt szemelvények Ch. d'Orléans, François Villon, Clément Marot, Ronsard, Malherbe, Régnier műveiből.

Szavalatok: Egyes költemények fentirt költők műveiből.

II. TOVÁBBKÉPZŐ OSZTÁLY.

Magyar nyelv és irodalom. Drámairodalmunk fejlődése Kisfaludy Károlytól napjainkig, főleg Szigligeti, Rákosi, Dóczi, Herczeg. Ujabb regény és novella irodalmunk: Mikszáth, Herczeg, Ambrus, Benedek, Móricz, Petelei.

Német nyelv és irodalom. *Olvasmányok*: Iphigenie auf Tauris. Die Leiden des jungen Werther. Egmont. Torquato Tasso. Faust. Wallensteins Tod. Maria Stuart. Die Jungfrau v. Orleans. Grillparzer: Medea. Kleist: Käthchen v. Heilbronn. Heine: Buch der Lieder. Deutschland ein Wintermärchen. Hebbel: Judith.

Francia nyelv és irodalom. *Irodalomtörténeti korképek*, különös tekintettel a XVIII. és XIX. század irodalomtörténetére. Az olvasott művekkel kapcsolatosan irodalmi és az irók munkásságáról szóló tanulmányok.

Olvasmányok: Molière: L'Avare. Voltaire: Zaïre. Scribe et Legouvé: Bataille de Dames. Egy-két novella az újabbkori irodalomból.

Szemelvények főképpen a XIX. század költőinek műveiből. Költemények Béranger, Lamartine, Victor Hugo, A. de Musset, A. de Vigny, Théophile Gautier, Leconte de Lisle, Sully Prudhomme, François Coppée stb. műveiből. (Részben a Binder-féle könyvben.)

Szavalatok: Egyes költemények a fentírt költők műveiből.

V. GIMNÁZIUMI OSZTALY.

Magyar nyelv és irodalom. *Olvasmányok*: A Barta-Prónai-féle retorikai olvasókönyv szemelvényei, továbbá Mindszenti, Apor és Cserey műveiből részletek. Arany: Toldi estéje. *Házi olvasmány*: Jókai: Az új földesúr. Arany: Az első lopás. Jóka ördöge. Gyulai: Egy régi udvarház utolsó gazdája. Eötvös: Novellák.

Szavalatok: Arany: Both bajnok özvegye. Szibinyáni Jánk. Mátyás anyja. V. László. Kossuth a haderő megajánlása végett mondott beszédének bevezető és befejező sorai. Deák Ferenc első felirati beszédéből. Petőfi családi verseiből.

Irásbeli dolgozatok: 1. Hogyan gondolkodunk derék hőseinkről? (Levél.) 2. Szondi György és Ali basa. Párhuzam. 3. A Gyulafi epizód Toldi estéjében. 4. Mutassuk ki példákon, milyen forrásokból olvas és tanul a történetíró. 5. Az anyai szeretetről. Arany Mátyás anyja című költeménye alapján. 6. Milyennek ismerjük Deákot a Felirati javaslatból?

Német nyelv és irodalom. *Prózai olvasmányok* a görög és római mondák és az ó-kori történet köréből. Modern elbeszélések.

Verses olvasmányok: Schiller: Der Ring des Polykrates. Bürger: Das Lied vom braven Mann. Goethe: Hermann u. Dorothea.

Szavalatok: Chamisso: Das Riesenspielzeug. Goethe: Der Sänger. Johanna Sebus. Schiller: Die Teilung der Erde. Heine: Lorelei. Rückert: Barbarossa. Kerner: Der reichste Fürst. Geibel: Hoffnung.

Irásbeli dolgozatok: 1. Uebung im Rechtschreiben. 2. Ein fahrender Sänger erzählt seine Erlebnisse. 3. Die Heldentat der Johanna Sebus. 4. Wie stellt der Apotheker den Zug der Vertriebenen dar? 5. Das Lied vom braven Mann. Nacherzählt. 6. Wie stellen wir uns Dorothea vor? 7. Die Quellen zu Hermann u. Dorothea.

Francia nyelv és irodalom. Narrations: Le sorcier et son apprenti. Promenades d'automne. Le tour de la France (Szemelvények.) Les fleurs des bois. Les pêches. Le louis d'or. Histoire: Les jeux publics. Roland à Roncevaux. La vie au château féodal. La chevalerie. Dialogues: Le petit philosophe. Le coucou, le rossignol et l'âne.

Szavalatok: Lafontaine: Le chêne et le roseau. La mort et le bûcheron. Le savetier et le financier. Béranger: Les adieux de Marie Stuart. Les Hirondelles. Delavigne: Le cor. Déroulède: Le bon gîte.

Irásbeli gyakorlatok: 1. Dictée. 2. Le chêne et le roseau. A mettre en prose. 3. Don Quichotte et les moulins à vent. 4. Lettre. Une quête au profit des pauvres. 5. Le petit philosophe. Portrait. 6. Le savetier et le financier. 7. Le bon gîte. Souvenirs d'un jeune soldat.

Latin nyelv. *Olvasmányok*: Egy-két bevezető olvasmány után a rómaiak története a királyok alatt. (De origine urbis Romae. De regibus Romanis.) Cato aranymondásaiból, Publitius Syrus szentenciáiból, közmondásokból a gyakrabban előfordulók, könyv nélkül is.

VI. GIMNÁZIUMI OSZTÁLY.

Magyar nyelv és irodalom. *Olvasmányok*: A Bartha—Prónai-féle poetikai olvasókönyv szemelvényei. Külön: Sophokles Antigonéja, Shakespeare: Coriolanus, Kisfaludy Károly: A kérők.

Házi olvasmányok: Vörösmarty: Cserhalom. Két szomszédvár. Arany: Balladák. Gyöngyösi: Murányi Vénusz. Shakespeare: Julius Caesar. Szigligeti: Liliomfi. Herczeg: Pogányok.

Szavalatok: Csokonai: A reményhez. Vörösmarty: Zalán futásának bevezető sorai. Berzsenyi: Fohászkodás. Petőfi lirájából. Arany Buda halálából. Vörösmarty: Szép Ilonka.

Irásbeli dolgozatok: 1. Egy jellemrajz háborus napjainkból. 2. A magyar és török tábor erkölcsi világa a Zrinyiászban. 3. A magyar család rajza. Petőfi Téli esték és Arany családi köre alapján. 4. Szent László jelleme a Cserhalomban. 5. A magyarokhoz c. óda gondolatmenete és célzata. 6. A két szomszédvár ismertetése.

Német nyelv. *Prózai olvasmányok*: Képek a római életből; az ős germánokról és a középkori történetből.

Verses olvasmányok: Schiller: Wilhelm Tell. Kassandra. Die Kraniche des Ibykus. Heine: Belsazer. Goethe: Der Zauberlehring. Der getreue Eckart. Uhland: Klein Roland. Roland Schildträger. Kaiser Karls Meerfahrt. Platen: Harmosan.

Szavalatok: Goethe: Erlkönig. Schäfers Klagelied. Schiller: Die Bürgschaft. Der Handschuh. Lenau: Der Postillon. Einst und jetzt. Eichendorff: Der frohe Wandersmann. Geibel: Wanderlust.

Irásbeli gyakorlatok: 1. Die Bürgschaft. (Móros erzählt sein Erlebniss. 2. Die Exposition von „Wilhelm Tell." 3. Belsazer. In Prosa gesetzt. 4. Uebersetzung eines ung. Textes. 5. Uebersetzung eines ung. Textes. 6. Charakterbild. (Eine der Gestalten aus W. Tell.)

Latin nyelv és irodalom. *Olvasmányok.* Liviusból: Brutus, az első consul. Horatius Cocles. Mucius. Scaevola. Menenius Agrippa. Coriolanus. Phaedrus mesék. Ovidius Metamorphosiséből: A világ teremtése. Az emberiség korszakai. Daedalus és Icarus. Philemon és Baucis. Niobe. Orpheus és Euridice. Fastiból: Lupercalia eredete. Remus halála. Romulus halála. A római év.

Görög nyelv. *Olvasmányok*: Az olvasókönyv 1., 5., 9., 13., 15., 17., 23., 27., 29., 35., 37., 39., 43., 47., 51., 55., 57., 59., 61., 66., 73., 77., 81., 84., 87. sz. görög és megfelelő magyar fejezetei.

Görögpótló irodalom. *Olvasmányok*: Az Ilias és az Odysseia, bő szemelvényekben. Szemelvények Herodotosból. A görög líra főbb képviselői: Kallinos, Tyrtaios, Theognis, Sappho, Alkaios, Anakreon, Pindaros.

VII. GIMNÁZIUMI OSZTÁLY.

Magyar nyelv és irodalom. *Olvasmányok*: A Prónai Antal-féle Magyar Irodalomtörténet I. részének szemelvényei, azonkívül bővebb szemelvények Balassa Bálint költeményeiből, a kuruc-költészetből, Csokonai, Berzsenyi lirai költeményeiből, Kisfaludy Sándor Himfyjéből.

Hazai olvasmányok: Riedl: A magyar irodalom főirányai. Zrinyi: A szigeti veszedelem. Gvadányi: Egy falusi nótárius budai utazása. Fazekas: Ludas Matyi. Csokonai: Dorottya. Katona: Bánk bán. Jósika: Abafi.

Szavalatok: Balassa Bálint verseiből. Zrinyiász bevezető sorai. A kurucdalokból. Faludi: A forgandó szerencse. Csokonai, Kölcsey, Kisfaludy, Berzsenyi költeményeiből. Kölcsey Parainesiséből. Tiborc panasza Bánk bánból.

Irásbeli dolgozatok: 1. A nő szerepe a világháboruban. 2. Egy középkori kolostorban. 3. Mivel gazdagitotta Balassi a magyar költészetet? 4. A kuruc költészet vezető eszméi. 5. Mikes egyénisége leveleiben. 6. Irodalmi törekvések Bessenyei korában.

Német nyelv. *Prózai olvasmányok*: Tacitus Germania. Aus dem Nibelungenliede. Aus dem Gudrunliede. Aus Walther v. Aquitanien. Inhalt und Stücke aus Parsifal, Lohengrin, Tristan u. Isolde.

Költői olvasmányok: Walther v. der Vogelweide: Mahnung. Uhland: Des Sängers Fluch. Lessing: Minna v. Barnhelm. Nathan der Weise. (Szemelvények.)

Szavalatok: F. Dahn: Krimhilde. Geibel: Gudruns Klage. Uhland: Der blinde König. Bertran de Born. Goethe: Das Göttliche. Gesang der Geister über den Wassern. Schiller: Hoffnung.

Irásbeli gyakorlatok: 1. Brief. Kriegshilfe der Frauen. 2. Der blinde König. Ein Augenzeuge erzählt den Vorgang. 3. Uebersetzung eines ung. Textes. 4. Mein treuester Freund. 5 Uebersetzung eines ung. Textes. 6. Minna v. Barnhelm ein nationales Lustspiel.

Latin nyelv és irodalom. *Olvasmányok*: M. Tullii Ciceronis in C. Verrem acc. II. libri IV. 1—21, 32—39, 60—69, 106—110, 134—151, §§. — Vergilii Aeneid. I. 1—210, II. 1—265, 506—558, 634—804; IV. 1—53, 129—197, 305—330, 590—671; VI. 450—476, 679—702, 756—886; VIII. 608—731; IX. 176—223, 367—448; XII. 887—962. Sallustii: Bellum Jugurth 1—16. c.

Görög nyelv. *Olvasmányok*: Xenophon Anabasisából az 1—3., 9., 12., 18., 21., 26—31., 36. és 41. fejezet; a Memorabiliából Herakles a válóúton. Néhány lirai költemény. Homeros Iliasából: I. 1—187, 430—568, III. 121—160, V. 318—380, VI. 237—368, 399, 502, XVIII. 468—617, XXII. 248—366, XXIV. 478—506, 704—775 v. Herodotosból: Solon és Kroisos, Amasis és Polykrates. A thermopylaei csata.

Görögpótló irodalom. *Olvasmányok*: Szemelvények Thukydidesből. Módszere. Fölépítik a hosszú falakat. Perikles beszéde a háború ügyében. A halotti beszéd. A halálvész kitörése és a betegség leirása. Perikles utolsó beszéde és jellemzése. Demosthenes megerősíti Pylost. Sphakteria megvétele. A sziciliai hadjárat. Nikias és Alkibiades beszédei. Az athéni sereg megsemmisülése. Aischylos Oresteiája. Sophokles Elektrája. Euripides: Iphigenia Taurisban. Demosthenestől: A harmadik olynthosi beszéd, a koszorúról és a harmadik filippika.

VIII. GIMNÁZIUMI OSZTÁLY.

Magyar nyelv és irodalom. *Olvasmányok*: A dr. Prónai Antal-féle Magyar Irodalomtörténet II. részének szemelvényein kívül egyes költemények Vörösmartytól, Petőfitől, Aranytól, Tompától. Több aesthetikai fejtegetés főbb irodalmi termékeinkről.

Házi olvasmányok: Kisfaludy Károly: Csalódások. Iréne. Vörösmarty: Két szomszédvár. Csongor és Tünde. Jósika: Abafi. Eötvös: Magyarország 1514-ben. A falu jegyzője. Kemény: Zord idő. Arany: Toldi szerelme. Buda halála. Jókai: Egy magyar nábob. Szigligeti: Trónkereső. Madách: Az ember tragédiája.

Szavalatok: A Hitel ajánlása. Tiborc panasza Bánk bánból. Zalán futásának előhangja. Vörösmarty, Petőfi, Arany, Tompa költeményeiből.

Irásbeli dolgozatok: 1. A magyarság erkölcsi tulajdonságai a most folyó világháborúban. 2. Tiborc. Jellemrajz. 3. A magyar romanticismus. 4. Kemény regényeinek hangulatvilága. 5. A népies költészet irodalmunkban.

Német nyelv és irodalom. *Olvasmányok*: Goethe: Iphigenie auf Tauris. Filozofiai költeményeiből: Gesang der Geister über den Wassern. Promotheus. Grenzen der Menschheit. Sprüche und Sentenzen. Részletek Faustból. Aus „Dichtung und Wahrheit": Goethes Vaterhaus. Erste Begegnung mit Herder. Aus „Wilhelm Meisters Lehrjahre": Charakteranalyse des Hamlet. Wallensteins Tod. Schiller lirai és epikai költ. szemelvények. Aus der Geschichte des Abfalles der Niederl. Aus der Geschichte des 30-jährigen Krieges. Gedichte v. Uhland, Heine, Lenau u. Grillparzer. Grillparzer: Aus der Selbstbiographie.

Szavalmányok: Iphigenia monologja 3 részben. A Goethe-sentenciákból. Wallenstein-monolog. Heine és Lenau költemények.

Irásbeli dolgozatok: 1. Die Lage Iphigeniens. 2. Extemporierte Übersetzung. 3. Der Mensch in Goethes philosophischen Gedichten. 4. Wallensteins Charakter. 5. Das Lied von der Glocke. (Übersicht). 6. Aus Lenaus Leben (Übersetzung).

Latin nyelv és irodalom. *Szemelvények*: Cicero Laeliusából és Cato Maiorából. Horatius: Carm. I. 1, 3, 4, 11, 14, 22, 24; II. 3, 10, 14, 16, 18; III. 1, 2, 30; IV. 3, 7. Carmen saeculare. Epod. 2, 7, 10. Sat. I. 1, 9; II. 8. Epist. I. 10, 20; II. 3-ból 215 sor szemelvényesen. Tacitus: Ann. I. 1—15; II. 34—36; III. 8—12; V. 1—2; VI. 50—51; XV. 38—44; Agric. 43—46.

Görög nyelv. *Olvasmányok*: Szemelvények az Odysseia I., V., VI., IX. és XXIII. énekéből. Bő szemelvények az Apologiából, Phaidonból. Sokrates halála.

Görögpótló irodalom. Platon Apológiája és Kritonja. Szemelvények az Államból. A görög művészet története. Építészet, szobrászat, festészet.

Rendkívüli tárgyak.

Angol nyelv. Gyorsirás. Rendkivüli rajz.

V.

A tanulók névsora.

A) Rendes tanulók.

I/a. OSZTÁLY.

Bálint Lilly
Beretka Margit
Danhauser Edit
Drucker Alice
Erdély Gizella
Faludi Éva
Fái Ilona
Földes Piroska
Győző Rózsa
Háberfeld Klára
Hetesy Vilma
Hirsch Emma
Jónás Edit
Kanitz Kitty
Kálmán Mária
Kerékgyártó Adrienne
Kern Edit
Krenedits Irén
Laczkovich Piroska
László Erzsébet
Lukács Éva
Mandler Margit
Mocsányi Márta
Pagáni Olga
Paunz Erzsébet
Pálmai Margit
Porosz Rózsa
Pozsonyi Ilona
Prépostffy Edit
Rácz Katalin
Révai Erzsébet
Ries Bettina
Scherer Magdolna
Schick Erzsébet
Schmidt Alice
Schmiedt Klára
Scholtz Erzsébet
Szekér Erzsébet
Szuchy Olga
Thier Gabriella
Varságh Irén
Verner Hedvig
Weiman Klára
Zemann Mária
Zoltán Klára

Kimaradt: Gratz Ilona, Szegedy Olga.

I/b. OSZTÁLY.

Barta Margit
Benkó Gizella
Blaskovich Erzsébet
Dénes Erzsébet
Déri Lili
Droszt Olga
Fabriczy Mária
Frank Julianna
Fuchs Lili
Gulyás Judit
Halom Erzsébet
Hamza Ida

Röviditések magyarázata: vm. = vizsgálatlan maradt; g. = görög nyelvet tanult; m. t. = magántanulóvá lett.

Heidlberg Magdolna
Heidlberg Valéria
Herczegh Mária
Hoffenreich Rózsa
Hubai Klára
Kardos Ilona
Kállay Olga
Kramer Klára
Lickl Erzsébet
Loránt Margit
Lovas Sarolta
Luszt Erzsébet
Mangold Ágnes
Marton Klára
Neubauer Edit
Pollák Erzsébet
Probáld Beatrice
Révai Lilla
Ritter Alice
Rosenthal Lili
Rotter Emilia
Schneller Magdolna
Soóky Erzsébet
Sugár Magdolna
Szabó Aranka
Szervei Valéria
Tolnai Mária
Varga Magdolna
Vas Erzsébet
Vándory Margit
Weinek Vilma
Weisz Erzsébet
Zoltán Ilona
Dirner Marianne

Kimaradt: Erdős Lili, Marienthal Edit.

II/a. OSZTÁLY.

Abonyi Margit
Brieger Klára
Décsi Julia
Fodor Ilona
Forgách Edit
Hammerschlag Anna
Herz Mária
Horváth Magdolna
Kaszab Elza
Kautezky-Larder Magdolna
Kerekes Éva
Kertész Vilma
Kiss Éva
Ligárt Emma
Márffy Valéria
Mika Mária
Mittelmann Katalin
Molnár Margit
Palmer Rózsa
Percs Olga
Planer Lenke
Pollatsek Lili
Rátz Margit
Rott Edit
Röser Marianna
Rückländer Erzsébet
Steiner Mária
Strasser Klára
Szalay Márta
Szerdahelyi Klára
Szollás Magdolna
Teller Emma
Toperzer Mária
Török Éva
Vörös Olga
Waldmann Erika
Zsolnai Edit

Kimaradt: Komlós Johanna.

II/b. OSZTÁLY.

Aczél Klára
Balázs Judit
Beck Lili
Blaskovich Rózsi
Bodnár Zsuzsánna
Böhm Magdolna
Bruck Hanna
Faragó Klára
Frommer Erzsébet
Fuchs Éva
Geiger Erzsébet
Gerő Viola
Gondos Anna
Havasi Piroska
Holluby Mária
Jellinek Edit
Kellner Margit
Kolos Klára

Krausz Klára
Krenedits Irén
László Lenke
Liszíczky Valéria
Magyar Margit
Magyar Mária
Nerveti Margit
Pál Elvira
Peitler Jolán
Petry Ilona
Pikler Erzsébet
Pollacsek Klára
Roth Ilona
Schodits Aranka
Schodits Erzsébet
Schwarz Magdolna
Takács Erzsébet
Tornai Anna
Viola Zsuzsánna
Wirth Teréz

Kimaradt: Diner-Dénes Vera.

II/c. OSZTÁLY.

Ambrózy Gabriella
Bauer Erzsébet
Bodon Teréz
Böhm Lili
Faludy Margit
Ferincz Györgyike
Fischl Rózsi
Fodor Klára
Glasner Alice
Harmath Ilona
Hinfner Piroska
Hoffman Rozália
Indig Ilona
Kanczler Ilona
Királymezei Lenke
Kürti Hedvig
Láng Alice
Láng Rózsi
Marx Piroska
Meszes Alice
Mike Ilona
Pogány Livia
Polgár Margit
Rabács Katalin
Radnai Andrea
Rosenberg Emilia
Szabó Emilia
Szántó Edit
Szemkő Juliánna
Szende Klára
Székács Hajnalka
Tolnai Ilona
Tóth Szilvia
Veress Margit
Vidor Kamilla
Weisz Julia
Wolf Rózsi
Zoltán Margit

III/a. OSZTÁLY.

Adler Klára
Adler Zsuzsánna
Ballya Mária
Benedek Marianna
Bodnár Angyalka
Buday Tekla
Dózsa Margit
Epperlein Erzsébet
Fleissig Edit
Franck Lili
Gábor Éva
Gyárfás Lili
Hajós Magdolna
Heltai Sarolta
Káldor Edit
Katona Erzsébet
Keleti Piroska
Kostyál Sarolta
Kovács Gizella
Krivanek Erzsébet
Mandovszky Gertrud
Marinovich Margit
Munk Ernesztina
Pillitz Edit
Piufsich Mária
Politzer Rózsa
Rakonitz Flóra
Redlich Ilona
Sebők Magdolna
Simon-Milch Zsuzsánna
Sputz Erzsébet
Szász Gizella
Szőke Katalin
Szörényi Erzsébet
Töreki Margit
Usetty Józsa
Weichherz Mária
Zwack Zuzsánna

Kimaradt: Abos Aranka, Hornyánszky Margit.

III/b. OSZTÁLY.

Adler Katalin
Augenfeld Klára
Bacsák Johanna
Bartoss Jolán
Báron Piroska
Bognár Mária
Brichta Lenke
Dicker Marcella
Elekes Ilona
Faragó Anna
Fazekas Klotild
Fleischl Katalin
Földes Rózsa
Fränkel Irén
Fuchs Lili
Gellén Judit
Gyarmati Rózsa
Hajdu Mária
Halász Magdolna
Havranek Erzsébet
Herczegh Matild
Hoffmann Anna
Hollós Klára
Jakab Ágnes
Kecskeméthy Margit
Királyhegyi Márta
Klinger Mária
Krbek Alice
László Klára
Lestyánszky Margit
Mérei Lujza
Molnár Klára
Niga Stella
Pokoly Ilona
Probáld Sarolta
Rajna Erzsébet
Recht Márta
Széki Pálma
Szkalin Adél
Trebitsch Karola

IV/a. OSZTÁLY.

Benedek Erzsébet
Braun Katalin
Brosszmann Erzsébet
Bund Irén
Csekme Erzsébet
Dán Aliz
Elek Hanna
Eppinger Magdolna
Fekete Vilma
Fodor Mária
Füredi Klára
Gerő Brigitta
Grosz Mária
Hajnal Erzsébet
Heller Klára
Kauders Aliz
Keller Mária
Kemény Éva
Kenéz-Kurländer Amália
Klár Klára
Körmendi Erzsébet
Krudy Gabriella
Lakos Stefánia
Láng Erzsébet
Lovas Rózsa
Mihálka Ilona
Petrányi Klára
Pollák Erzsébet
Porzezinsky Hedvig
Rosemberszky Anna
Rosenák Margit
Sándor Erzsébet
Seiber Mária
Somogyi Katinka
Suránszky Pálma
Szunyog Magdolna
Takáts Sarolta
Toperczer Johanna
Török Klára
Várady Etelka
Varságh Erzsébet
Vermes Magdolna
Weissberger Lili

Kimaradt: Gergely Márta, Máthé Erzsébet.

IV/b. OSZTÁLY.

Bródy Rózsi
Buchwald Terézia
Bunyevcsevits Katalin
Dénes Ilona
Eberwein Helene
Elek Magdolna
Elekes Klára
Feledy Sára
Forbáth Adrien
Forster Erzsébet
Friedmann Edit
Gábor Klára
Hann Eugénia
Jacobi Lili
Kann Magdolna
Keitner Margit
Kell Alice
Kerekes Ilona
König Theodóra
Kreutzer Lili
Lázár Erzsébet
Mágocsy-Dietz Kornélia
Muck Mária
Munkácsi Noémi
Pillitz Alice
Pitter Etelka
Polonyi Magdolna
Rábely Irma
Ranschburg Erzsébet
Rott Mária
Schnell Edit
Schreyer Mária
Sipos Paula
Soós Paula
Szántó Magdolna
Szemes Rózsa
Szomaházy Ella
Szücs Klára
Töreky Ella
Török Rózsa
Vargha Edit
Vida Ella
Weimann Lili
Wellanschitz Mária
Zárai Anna

V. OSZTÁLY.

Bacher Jolán
Balásy Gizella
Bede Ilona
Biermann Edit
Bodnár Erzsébet
Csuka Erzsébet
Fehér Klára
Forst Margit
Gerenday Ilona
Gerenday Margit
Gerlóczy Magdolna
Gross Stefánia
Hegedüs Piroska
Isakovits Irén
Kádár Lili
Kelety Eszter
Komlós Klára
Kondor Erzsébet
Kotzó Ilona
Kovács Margit
König Borbála
Kramer Johanna
Krudy Ilona
László Piroska
Marton Istvánka
Mandel Karolina
Politzer Erzsébet
Polatsek Magdolna
Radványi Ilona
Reinitz Marianna
Reiser Teréz
Schwitzer Lili
Szuchy Anna
Taksonyi Piroska
Windhager Viktoria

Kimaradt: Bermann Johanna, Csillag Piroska, Löwy Blanka.

VI/a. OSZTÁLY.

Áldor Lujza
Barakonyi Rózsa
Dáni Éva
Gaál Lili
Győző Jolán
Heitler Klára
Hoffmann Gertrud
Kirschner Berta
Mann Klára
Mágocsy-Dietz Erzsébet
Rothberg Sarolta
Sándor Ágnes
Székely Ilona
Tuzson Emilia
Wahl Mária

Kimaradt: Heltai Erzsébet, Herzel Margit, Kerner Lujza, Montagh Róza, Niedermayer Emma, Wiener Marianna.

VI/b. OSZTÁLY.

Barna Anna
Benedikt Margit
Bokor Katalin
Eisler Magda
Fleischl Magda
Goldmann Klára
Hajós Rózsi
Hoepfner Eugenia
Hoffmann Szeréna
Kálmán Teréz
Kun Erzsi
Magyar Edit
Mandel Erzsébet
Major Erzsébet
Paulheim Antonia
Szendrei Sára
Vajda Margit
Wigner Berta

Kimaradt: Lengyel Irén, Pásztor Magdolna (meghalt), Roheim Adél, Schönfeld Olga.

I. TOVÁBBKÉPZŐ OSZTÁLY.

Abelesz Erzsébet
Berger Erzsébet
Biró Edit
Brichta Lili
Dárdai Magdolna
Elbogen Sarolta
Engel Eleonóra
Fischof Magdolna
Frankl Magdolna
Kohn Erzsébet
Krausz Margit
Mártony Jolán
Mezey Margit
Schwitzer Klára

Kimaradt: Mendl Olga.

II. TOVÁBBKÉPZŐ OSZTÁLY.

Csató Edit
Deutsch Mária
Jablonszky Mária
Lengyel Ilona
Lengyel Klára
Sándor Magda

Kimaradt: Harsányi Erzsébet, Káldor Edit.

V. GIMNÁZIUMI OSZTÁLY.

Beöthy Szidónia
Bernauer Magdolna
Blasovszky Charitas
Böhm Klementina
Brachfeld Julianna
Davidovics Magdolna
Deutsch Margit
Dénes Margit
Egger Mária
Erdei Anna
Fejér Janka
Fenyves Ilona
Fischer Klára
Gergely Magdolna
Gerő Rózsa
Gervay Vilma
Glücklich Mária
Grosz Erzsébet
Hatai Julianna
Heltai Mária
Heitler Jolán
Horovitz Jolán
Ilkovics Olga
Katona Julianna
Kármán Erzsébet
Kecskeméthy Gizella
Kereszturi Kamilla
Lorenz Julianna
Neumann Marianna
Pehár Rózsa
Polgár Anna
Propper Lili
Reinitz Laura
Reisz Ilona
Riesz Jolán
Rotschild Klára
Singer Edit
Szakáll Erzsébet
Szilárd Rózsa
Szvoboda Margit
Tinschmidt Ida
Tőry Mária
Tőtössy Lujza
Utry Juliska
Utry Hajnalka
Vermes Ella
Vertán Flóra
Wellisch Klára

Kimaradt: Frommer Erzsébet, Hoffenreich Teréz, Kloyber Piroska, Spitz Margit, Szabolcsy Erzsébet.

VI. GIMNÁZIUMI OSZTÁLY.

Bakonyi Margit
Bánlaky Magdolna
Braun Margit
Brichta Klára
Bund Margit g.
Buza Ilona g.
Eppinger Kornelia
Fábri Izabella
Friss Berta
Gedai Gizella g.
Gerber Magdolna
Goth Magda g.
Gyöngyösi Ilonka
Himmler Erzsébet
Hornyák Vilma
Incze Sárika g.
Kecskeméthy Irén
Konyovits Amália g.
Kőszegi Jolán
Kugler Mária
Kún Ágnes g.
Madarász Ibolyka
Mayer Elza
Medveczky Ilona g.
Medveczky Judit g.
Mende Terézia g.
Mika Irén g.
Oláh Zsuzsanna
Pajor Klára g.
Paudler Éva g.
Pátkai Leonóra g.
Pollitzer Lili g.
Prisänder Lili g.
Rappel Anna g.
Regner Auguszta
Reichard Anna
Sarbó Sarolta g.
Schilhan Ilona
Sommer Sarolta
Soós Klára g.
Steinberger Erzsébet
Sturm Josefin g.
Szabó Berta g.
Székács Éva
Szirmai Julianna g.
Szitár Judit
Totiszer Ilona
Wiesner Julianna g.

VII. GIMNÁZIUMI OSZTÁLY.

Bán Ilona g.
Becsky Katalin g.
Brenndörfer Teréz g.
Chalupka Margit
Csoór Leona g.
Csubák Piroska
Dániel Ilona vm.
Diószeghy Edit
Eppinger Franciska
Faragó Eszter g.
Ferenczy Margit g.
Grünfeld Julia g.
Hann Marianne
Hawrda Gabriella g.
Kovács Janka
Kürthy Mária g.
Lopussny Erzsébet g.
Marton Erzsébet
Mazgon Róza
Medveczky Julia
Morzál Mária g.
Naményi Jolán g.
Osvald Erzsébet g.
Palasovszky Edit g.
Paul Piroska
Pollák Klára
Reis Sarolta
Rüblein Livia
Sarbó Magdolna g.
Schmitt Ilona g.
Schön Erzsébet
Schuster Hedvig g.
Sennyei Erzsébet g.
Sényi Valéria g.
Sommer Klára
Sonnenfeld Ilona g.
Stark Katalin
Strobl Franciska g.
Szabó Sarolta g.
Takács Margit
Takáts Ilona g.
Tausz Erzsébet g.
Techert Margit g.
Trauschenfels Edit
Uprimny Amália
Wellisch Magdolna
Zambra Szidónia g.
Zerkowitz Johanna

Kimaradt: Hudák Erzsébet, Székely Irén, Tindly Gizella.

VIII. GIMNAZIUMI OSZTÁLY.

Abeles Klára
Altai Magdolna
Bak Julia g.
Bakács Ilona g.
gr. Bissingen Erzsébet g.
Bölcsházy Alice
Braun Erzsébet g.
Buday Julia g.
Csemez Ilona g.
Dold Katalin g.
Fábry Gabriella
Forfota Berchta g.
Galotti Ilona
Glücklich Olga g.
Grünfeld Julia g.
Harsányi Teréz
Incze Mária
Jacobi Magdolna
Katona Viktória g.
Kovács Irén
Láng Erzsébet
Lángh Flóra g.
Laufer Olga g.
Oszváth Ilona
Perczel Erzsébet g.
Péterfi Mária g.
Rados Lujza g.
Rüblein Margit g.
Samu Erzsébet g.
Sándor Klára
Sebestyén Magdolna
Soltész Magdolna g.
Sternberg Erzsébet
Strebek Karolin
Szalay Etelka g.
Ullmann Ernesztin g.
Weiss Edith
Zoufaly Mária

Kimaradt: Elsnitz Auguszta.

B) Magántanulók.

I. osztály.

Arany Erzsébet
Eppinger Dóra
Fabriczky Ilona
Fort Franciska mult évről maradt
Grün Olga
Halász Ágnes
Illyés Magda
Kanitz Piroska
Milkó Anna
Molnár Ilona
Pósch Livia
Schwarz Margit
Szarvasy Olga

I—II. osztály

Demény Laura

II. osztály.

Diósy Ilona
Droppa Henrietta
Fort Franciska
Hauer Magda
Háy Erzsébet
Kandó Erzsébet
Kandó Magdolna
Krausz Erzsébet
László Lili vm
Lederer Anna
Náray-Szabó Márta
Sterk Mária

II—III. osztály.

Nyári Rózsa

III. osztály.

Blau Lea
Gorove Erzsébet mult évről maradt
gr. Esterházy Mária
Hertelendy Albina
Illyés Márta
László Klára
Náray-Szabó Márta
Polnay Lujza
Steiner Erzsébet
Vas Magda
Wigner Margit

III—IV. osztály.

Abos Klarissza vm.
Dékány Zsuzsa

IV. osztály.

Andricska Edit
Barta Katalin
Gorove Erzsébet vm.
Jakobi Vera
Kovács Margit
Mihályi Magda
Rosenberg Margit
Rosenberg Márta

V. osztály.

Braun Gabriella mult évről maradt
Grósz Anna
Róna Magdolna

V—VI. osztály.

Graefl Gabriella
Lakner Éva

VI. osztály.

Braun Gabriella
Bartos Sári
Bottenstein Erzsébet
Moller Boriska
Pajor Lili
Wodianer Mária

V. gimn. osztály.

özv. dr. Bán Lászlóné Schweizer Erna
Barta Livia
Biel Janka
Brügler Ibolya
Eppinger Alice
Freudiger Sarolta vm.
Fricke Izabella
Friedmann Erzsi
Frommer Erzsébet
Grosz Erzsébet
Hegedüs Teréz
Horn Margit vm.
Lánczi Ilona
Lorbeer Erzsébet
Móser Valéria
Nagy Anna
Pakots Viktoria
Pap Margit
Pauer Irma
Polgár Klára
Stern Paula vm.
Szemere Éva vm.
Ungár Jnliánna mult évről maradt
Ungár Sára mult évről maradt

Varga Marianna
Weisz Margit

V—VI. gimn. osztály.

Kolozsvári Katinka
Szántó Klára
Tuszkau Antónia vm.

VI. gimn. osztály.

Anhalzer Olga
Kipper Ilona
Koltai Ida
Kublin Sára vm.
Landler Erzsébet
Málnai Erna
Pakots Viktória vm.
Pap Margit vm.
Pauer Irma vm.
Puskás Ilona vm.
Radó Ilona
Schmidt Erzsébet vm.
Schwartz Ilona
Ungár Julia vm.
Ungár Sára vm.

VI—VII. gimn. osztály.

Hortobágyi Julia

VII. gimn. osztály.

Friedmann Piroska vm.
Händler Eliza
Hoffmann Paula vm.
Kallhauser Anna vm.
Zoltán Aranka

VII—VIII. gimn. osztály.

Zimmermann Aranka

VIII. gimn. osztály.

Kolumbán Ottilia
Lederer Desirée
Lederer Emma
Dr. Papp Jánosné-Lázár Valéria
Pretsch Anna

VI.

Érettségi vizsgálatok.

Az írásbeli érettségi vizsgálat f. évi május 15., 16., 18. és 19. napjain folyt le, a szóbeli pedig junius 19., 20., 21. és 22. napjain dr. Erődi Béla udvari tanácsos, kir. főigazgató úr elnöklete alatt.

Az írásbeli dolgozatok tételei a következők voltak:

1. *A magyar nyelvből:* Az idegen irodalmak hatása a magyar irodalomra.

2. *A latin nyelvből:* Albii Tibulli liber II. Carm. I. 1—30. v.

3. *A német nyelvből:* Hogyan foglalták el a magyarok Magyarországot? (Márk barát után.)

4. *A mennyiségtanból:*

1. Valaki 20 éven keresztül minden év elején bizonyos összeget oly célból helyez el a bankban, hogy további 15 évre 1500 korona utólagos évjáradékot biztosítson magának. Mennyit kell évente elhelyeznie, ha a bank $4^1/_2\%$ kamatos kamatot számít?

2. 54·5 m. magas torony csúcsán álló kereszt magasságát kell meghatározni, ha a toronytól 70·4 m. távolságra álló szemlélő a keresztet $1^0 29' 45''$ szög alatt látja?

Az írásbeli érettségi vizsgálat eredménye:

A magyar nyelvből: 16 jeles, 17 jó, 10 elégséges, 1 elégtelen.

A latin nyelvből: 15 jeles, 18 jó, 11 elégséges.

A német nyelvből: 21 jeles, 14 jó, 9 elégséges.

A mennyiségtanból: 28 jeles, 12 jó, 4 elégséges.

Az érettségi vizsgálat eredményének áttekintése.

Teljes érettségi vizsgálatra jelentkezett	Kiegészítő érettségi vizsgálatra jelentkezett	Az irásbelin			Szóbeli vizsgálatot tett	A teljes érettségi vizsgálat eredménye					Az érettségi vizsgálatot tett növendékek közül										Nem tanul tovább
		minden dolgozatát legalább elégséges eredménnyel készítette el	egy tárgyból elégtelen osztályzatot kapott	Szóbeli érettségi vizsgálat előtt visszalépett		Jelesen érett	Jól érett	Egyszerüen érett	Javító vizsgálatra utasíttatott	Az érettségi vizsgálatot ismétli	tudom. egyetemre					művészpályára		közgazdasági pályára			
											készül										
											Tanári pályára	Vegyésznek	Teologiára	Orvosi pályára	Gyógyszerésznek	Rajztanárnak	Iparművésznek	Kertésznek	Építőmérnöknek	Közgazdasági	
44	15	43	1	2	42	13	16	11	1	1	17	4	—	9	1	1	1	1	—	1	5

VII.

Kimutatás a gimnáziumi tanítás eddigi fejlődéséről és eredményéről.

Iskolaév	V. osztályban a vizsgálatot tett tanulók száma			VI. osztályban a vizsgálatot tett tanulók száma		VII. osztályban a vizsgálatot tett tanulók száma		VIII. osztályban a vizsgálatot tett tanulók száma		Görög nyelvet tanult	Görögpótlót tanult	Az érettségi vizsg. eredm.			
	összesen	összesen	görög	összesen	görög	összesen	görög	összesen	görög			jelesen érett	jól érett	érett	nem érett
1897/1898.	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1898/1899.	24	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1899/1900.	23	16	—	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1900/1901.	34	17	—	9	—	19	—	—	—	—	—	3	11	3	1
1901/1902.	33	32	—	18	—	9	—	—	—	—	—	2	5	—	—
1902/1903.	25	29	—	25	—	20	—	—	—	—	—	—	11	5	—
1903/1904.	38	22	10	24	14	25	—	24	—	5	5	6	2		
1904/1905.	45	39	17	16	9	24	15	41	38	5	10	6	2		
1905/1906.	43	33	12	21	10	12	6	28	38	7	2	2	—		
1906/1907.	42	39	19	27	10	20	9	38	48	9	7	3	—		
1907/1908.	37	39	14	29	13	26	10	37	57	14	9	2	—		
1908/1909.	43	37	17	36	14	34	15	46	58	19	11	3	—		
1909/1910.	43	38	20	32	17	33	16	53	50	8	14	5	3		
1910/1911.	53	51	25	39	21	34	17	63	61	13	16	4	—		
1911/1912.	45	47	18	45	21	38	20	56	76	11	14	12	—		
1912/1913.	49	40	18	46	18	41	21	57	70	15	17	7	2		
1913/1914.	54	51	19	36	17	42	18	54	75	11	17	12	—		
1914/1915.	50	44	27	43	17	37	19	63	61	9	12	11	3		
1915/1916.	**64**	**51**	**19**	47	22	**51**	**19**	60	**89**	13	13	11	5		
1916/1917.	67	58	29	50	25	44	21	75	77	13	16	11	2		

Statisztikai kimutatás.

A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán	Felső leányiskolai												Tovább képző		Gimnáziumi				Összesen
	I.		II			III.		IV.		V.	VI.		I.	II.	V.	VI.	VII.	VIII.	
	a	*b*	*a*	*b*	*c*	*a*	*b*	*a*	*b*		*a*	*b*	osztály		osztályokban				
	osztályokban																		
1. *Beiratkozott*:																			
Nyilvános tanuló	47	48	39	39	38	40	42	45	45	39	22	22	15	8	53	48	51	39	680
Magántanuló	13	—	14	—	—	14	—	10	—	5	8	—	—	—	29	19	7	6	125
Összesen	60	48	53	39	38	54	42	55	45	44	30	22	15	8	32	67	58	45	805
2. *A nyilvános tanulók közül*:																			
Az iskolai év folyamán magántanuló lett	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	4
„ „ „ „ kimaradt	2	2	1	1	—	2	—	2	—	2	6	2	1	5	7	—	3	1	37
„ „ „ „ meghalt betegség következtében	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2
Az osztályvizsgálatról elmaradt	—	1	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	1	—	5
Junius, illetve május hóban osztályvizsgálatot tett	45	45	37	38	38	38	40	43	44	35	15	18	14	3	46	48	47	38	632
A beirt magántanulók közül vizsgálatot tett	14	—	13	—	—	11	—	8	—	5	8	—	—	—	21	10	3	6	99
Összesen	61	48	52	39	38	51	42	53	45	44	30	22	15	8	74	58	54	45	779
3. *A beirt nyilvános tanulók megbetegedéseinek száma*:																			
Nem fertőző { könnyü	177	194	189	150	195	315	286	288	250	349	101	90	116	54	304	160	194	258	3660
Nem fertőző { súlyos[1])	25	15	16	12	1	12	10	9	5	28	8	1	—	—	12	5	2	8	169
Fertőző	2	3	1	2	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	14
Összesen	204	212	206	164	196	328	296	298	255	378	109	91	116	54	316	165	199	266	3843

[1]) Súlyos a 6 napnál tovább tartó betegség.

A nyilvános és magántanulók megoszlása	Felső leányiskolai												Tovább képző		Gimnáziumi				Összesen
	I.		II.			III.		IV.		V.	VI.		I.	II.	V.	VI	VII.	VIII.	
	a	*b*	*a*	*b*	*c*	*a*	*b*	*a*	*b*	*a*	*a*	*b*	osztályokban		osztályokban				
4. *Kor szerint*:																			
1907-ben születtet	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
1906-ban	47	33	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84
1905-ben	9	8	39	27	35	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	123
1904-ben	—	—	5	9	3	42	28	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	91
1903-ban	1	—	2	1	—	3	9	36	36	1	—	—	—	—	4	—	—	—	93
1902-ben	—	—	—	—	—	1	1	9	6	27	1	1	—	—	42	5	—	—	93
1901-ben	—	—	—	—	—	—	—	3	—	12	18	16	2	—	12	34	3	1	101
1900-ban	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	8	—	1	13	36	—	64
1899-ben	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	2	2	7	28	44
1898-ban	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3	2	10	19
1897-ben	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	2	5
1896-ban	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
1895-ben	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2
1894-ben	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2
1893-ban és régebben	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2
Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása:																			
5. *Honosság szerint*:																			
Magyar honos volt magyarországi	59	45	50	38	38	49	39	51	43	39	23	18	14	3	67	58	50	44	728
Magyar honos volt horvátországi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Külföldi honos volt	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3
6. *Szüleik állandó lakóhelye szerint*:																			
Budapest	53	45	47	37	38	42	39	47	44	40	22	18	14	3	56	52	43	28	668
Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.*)	3	—	1	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	2	3	14
Más törvényhatóság	3	—	2	1	—	5	1	2	—	—	1	—	—	—	9	5	5	13	47
Horvát-Szlavon országok	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2
Összesen	59	45	50	38	38	49	40	51	44	40	23	18	14	3	67	58	50	44	731

*) Csak olyan helységek vannak ideszámítva, amelyek nem törvényhatóságok.

Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása	Felső leányiskolai												Tovább képző		Gimnáziumi				Összesen
	I.		II.			III		IV.		V.	VI.		I.	II.	V.	VI.	VII.	VIII.	
	a	*b*	*a*	*b*	*c*	*a*	*b*	*a*	*b*		*a*	*b*							
	osztályokban												oszt.		osztályokban				
7. Szülőik foglalkozása szerint:																			
Nagybirtokos, nagybérlő (1000 kat. holdon felül)	—	—	3	—	—	2	—	—	—	1	—	—	1	—	2	2	—	1	11
Középbirtokos, középbérlő (100—1000 kat. holddal)	—	1	—	1	—	—	1	3	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	9
Kisbirtokos, kisbérlő (100 kat. holdon alul)	—	—	—	—	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Egyéb őstermelő (feles, majoros, kertész, halász)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gazdasági tisztviselő	4	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	1	—	—	8
Nagyiparos, bányanagyvállalkozó	—	1	6	1	—	1	1	2	2	2	3	1	1	—	6	5	—	2	34
Kisiparos, bányakisvállalkozó	—	1	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	—	8
Ipari v. bányászati tisztviselő	1	1	—	2	—	—	—	—	2	1	—	1	—	—	3	5	—	—	16
Nagykereskedő, nagyvállalkozó	7	2	7	6	7	4	1	4	6	3	1	2	1	1	8	4	5	2	71
Kiskereskedő, kisvállalkozó	4	—	—	2	1	2	2	1	4	2	—	4	1	—	4	1	2	—	30
Kereskedelmi vagy közlekedési tisztviselő	15	8	6	4	9	3	7	3	4	8	6	5	4	—	7	5	3	4	101
Egyéb keresk. v. közlek. segédszemély (altiszt, segéd, szolga)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Köztisztviselő és közhivatalban alkalmazott díjnokok	8	6	2	6	4	10	6	19	6	5	1	1	—	1	—	7	9	3	94
Pap	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tanár, tanító	1	1	6	3	2	5	3	6	3	4	2	—	—	—	2	10	5	13	66
Másféle értelmiségi (orvos, ügyvéd, közjegyző, gyógyszerész, stb.) és ilyeneknél alk. segéd, írnok stb.	15	19	17	9	7	16	11	7	12	9	7	6	2	1	21	13	12	11	195
Közhivatalban alkalmazott vagy másféle értelmiségi altiszt vagy szolga	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Katonatiszt	2	1	1	1	—	1	3	2	—	—	—	—	—	—	1	—	3	1	16
Katona altiszt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tőkés, járadékos, háztulajdonos *)	—	1	1	1	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	7
Nyugdíjas (tisztviselő v. egyéb értelmiséghez tartozó*)	2	2	—	1	1	—	2	1	1	1	—	1	—	—	—	3	4	4	23
Magánzó, eltartásos *)	2	—	—	1	3	3	1	3	2	3	—	—	2	—	10	2	5	3	40
Egyéb és ismeretlen foglalkozású	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	59	45	50	38	38	49	40	51	44	40	23	18	14	3	67	58	56	44	731

*) Tulajdonképeni kereső foglalkozással nem bírók.

Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása	Felső leányiskolai												Tovább képző		Gimnáziumi				Összesen
	I.		II.			III.		IV.		V.	VI.		I.	II.	V.	VI	VII.	VIII.	
	a	*b*	*a*	*b*	*c*	*a*	*b*	*a*	*b*		*a*	*b*							
	osztályokban												oszt.		osztályokban				
8 a) *Vallás szerint*: latin szertartású	17	19	15	14	14	21	12	17	11	13	4	4	2	—	18	17	21	18	237
görög szertartású	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
örmény róm. kath.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
református	2	1	4	—	2	1	6	1	3	1	3	—	—	—	5	2	5	6	41
ág. h. ev.	7	3	8	1	1	1	—	3	4	—	3	1	—	—	2	6	5	3	48
görög keleti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
unitárius	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
izraelita	32	22	23	22	21	26	22	30	26	26	13	13	12	3	42	32	19	16	400
b) *Anyanyelv szerint*: Magyar	59	45	50	28	38	49	39	51	43	40	23	18	14	3	67	58	50	44	729
Német	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Tót	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Oláh	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ruthén	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Horvát	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szerb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Olasz	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Francia	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Cseh	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen nem magyar	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
c) *Nyelvismeret szerint*:																			
A magyar anyanyelvüek közül																			
csak magyarul tudott	16	16	12	17	17	15	11	6	14	12	—	4	—	—	13	16	—	10	179
németül is tudott	43	29	38	21	19	34	28	45	29	28	23	14	14	3	54	41	50	34	547
tótul „ „	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
oláhul „ „	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
ruthénul „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
horvátul „ „	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	5
szerbül „ „	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	5
olaszul „ „	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	4
Összesen más hazai nyelven	43	29	38	21	21	34	28	45	29	28	23	14	14	3	54	42	50	34	517

Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása	Felső leányiskolai												Tovább képző		Gimnáziumi				Összesen
	I.		II.			III.		IV.		V.	VI.		I.	II	V.	VI.	VII.	VIII.	
	a	*b*	*a*	*b*	*c*	*a*	*b*	*a*	*b*		*a*	*b*							
	osztályokban												oszt.		osztályokban				
A nem magyar anyanyelvüek közül más nyelven is tudott	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Magyarul is tudott:																			
a német anyanyelvüek közül	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
a tót „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
az oláh „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a ruthén „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a horvát „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a szerb „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
az olasz „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
a francia „ „	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
a cseh „ „	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összes nem magyar	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
9. Ismétlő volt	1	—	—	2	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6
A görögpótló tárgyakat tanulta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	25	23	77
A *nyilvános* tanulók közül:																			
Magaviseletből 1 osztályzatot kapott	45	44	37	38	38	38	40	43	44	35	15	18	14	3	46	48	47	38	631
Magaviseletből 2 osztályzatot kapott	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Magaviseletből 3 osztályzatot kapott	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Egy órát sem mulasztott	3	7	2	4	2	3	—	3	3	4	—	1	—	—	3	5	5	2	47
Csak igazoltan mulasztott	42	38	35	34	36	35	40	40	41	31	15	17	14	3	43	43	42	36	585
Igazolatlanul mulasztott	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Az igazolt órák száma	3637	2969	3912	2709	1712	2118	3008	2903	2288	2838	1310	1152	1216	216	2939	4171	3864	2844	45306
Az igazolatlan órák száma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10. a) Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók közül mint rendkivüli tárgyat legalább elégséges eredménnyel tanulta:																			
Az angol nyelvet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
A szabadkézi rajzot	1	—	4	—	—	6	—	6	—	—	1	—	—	—	1	—	1	1	21
A gyorsirást	—	—	—	—	—	1	3	—	2	1	—	—	—	—	6	1	—	—	14

Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók közül	Felső leányiskolai osztályok												Továbbképző		Gimnáziumi osztályok				Összesen hány tanuló	Összesen hány %
	Ia)	Ib)	IIa)	IIb)	IIc)	IIIa)	IIIb)	IVa)	IVb)	V.	VIa)	VIb)	I.	II.	V.	VI.	VII.	VIII.		
	hány tanuló												hány tanuló		hány tanuló					
Minden rendes tárgyból jeles	7	12	13	7	7	8	4	6	3	4	5	3	3	1	5	4	3	11	106	14·5
legalább jó . .	43	28	26	17	11	29	12	23	16	13	9	6	6	2	30	25	19	14	331	45·3
„ elégséges	8	5	9	14	19	11	24	19	25	17	9	9	5	—	21	27	25	18	265	36·2
Egy tárgyból elégtelen	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	9	2	—	—	18	2·5
Két „ „	—	—	2	—	—	—	—	1	—	4	—	—	—	—	—	—	2	1	7	0·9
Több „ „	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	4	0·6
Elégtelen összesen	1	—	2	—	1	1	—	3	—	5	—	—	—	—	11	2	2	1	29	4·0
Osztályzatot kapott	59	45	50	38	38	49	40	51	44	40	23	18	14	3	67	58	50	44	—	731

IX.

Az iskola felszerelései és gyűjteményei.

A) Szertáraink gyarapodása az 1916—17-ik iskolai évben.

A tanári könyvtár gyarapodása. *Magyar nyelv és irodalom:* Petőfi: Uti rajzok. Fógel: Celtis Konrád és a magyarországi humanisták. Kozma Andor: Baksay Sándor emlékezete. Schedius Aesthetikai elmélete. Szinnyei József: Jalava Antal emlékezete. (6·10 K.)

Modern nyelvek: Münch Wilhelm: Didaktik und Methodik des franz. Unterrichts. (3 K.)

Történelem és művészet: Domanovszky: A harmincadvám eredete. Lándor Tivadar: A nagy háború. I. Északon és délen (I. II.) II. A nyugati harctér I. Szendrei János: Révai Horváth Jenő emlékezete. Kováts Gyula: Hajnik Imre emlékezete. Morley: Tanulmányok. Fruin: Tiz év a németalföldi szabadságharcból. I. Fournier: I. Napoleon életrajza. Czebe: A veszprémvölgyi oklevél görög szövege. Áldásy: Zsigmond császár koronázása. Fellner: Ausztria és Magyarország nemzeti jövedelme. Karácsonyi: Bunyitay Vince emlékezete. Illés: A magyar címer és a kir. cím története 1804-től kezdve. Térey Gábor: Országos Magyar Szépmüvészeti Múzeum. I. Byzanci, olasz, spanyol, portugál és francia mesterek. (89·20 K.)

Földrajz: Haltenberger: Háborús vonatkozások a földrajztanításban. Földes: Engel Ernő emlékezete. (2·30 K.)

Bölcselet. Neveléstan: Gyertyánffy: Theano. Epilogus a Theano-hoz. Binét: Az iskolásgyermek lélektana. Hönn: Der Kampf des deutschen Geistes im Weltkrieg. Gaal Mózes: A jövő iskolája. Rózsa Ignác: Az új iskola felé. (20·60 K.)

Természettudományok: Mauritz Béla: A kristálytan története. Scheiner: Népszerű asztrofizika. Richter: A viztartó szövet s az élettani felemás levelüség némely esete. Holleman: Lehrbuch der organischen Chemie. Lehrbuch der anorganischen Chemie. (63·66 K.)

Mathematika: Tass-Terkán: A déli csillagos ég planimetriai megfigyelése. (16 K.)

Vegyesek: Selter: Das Kind I. Révai Nagy Lexikon XIV. köt. (1. péld.) Angyal Pál: A visszaható erő az anyagi büntető jogban. Sztankovits Szilárd: A testgyakorlás kézikönyve. Révai: Nagy Lexikon I—XIII. köt. (A miniszteri biztosi irodától vettük át). Mentor: Érettségi után? Márkus: A hatályos magyar törvények gyüjteménye. I—X. köt. + 1. Magyarországi Rendeletek Tára. 1906. M. kir. Pénzügyminiszterium ügykörére vonatkozó Szolgálati Szabályok gyüjteménye. Juba: Az iskolák építése és berendezése Németországban és Svájcban. 1898. Móczár: Nyugdíjlexikon. (Ez utóbbi kötetek is a miniszteri biztosi irodából kerültek a tanári könyvtárba). Lichtenberger: Wagner Richard. I. II. Kmetykó: Az iskolai testi nevelés reformja. Miniszteri rendelet az állami alkalmazottak gyermekeinek testi nevelését előmozdító segítségekről. (A két utóbbi kötet az Orsz. Testnevelési Tanács ajándéka). (441·50 K.)

Lapok, folyóiratok, évkönyvek: Akadémiai Értesítő. Archeológiai Értesítő. Állattani Közlemények. Berliner Philologische Wochenschrift. Bibliotheca Philologica Classica. Botanikai Közlemények. Deutsche Rundschau. Egyetemes Philologiai Közlöny. Ethnografia. Földrajzi Közlemények. Frauenbildung. Hivatalos Közlöny. Irodalomtörténet. Jó Egészség. Magyar Chemiai Folyóirat. Magyar Középiskola. Magyar Nyelv. Magyar Nyelvőr. Magyar Paedagógia. Mathematikai és Physikai Lapok. Mathematikai és Természettudományi Értesítő. Nemzeti Nőnevelés. Néptanítók Lapja. Nyelvtudományi Közlemények. Országos Középiskolai Tanáregyesületi Közlöny. Természettudományi Közlemények. Történeti Szemle. Uránia. (235·55 K.)

A gyarapodás: 45 mű, 100 kötet.

A gyarapodás értéke: 877·91 K.

Az ifjusági könyvtár gyarapodása. Vaszary Kolos: Történelmi életrajzok. Hampelné Pulszky P.: Elbeszélések a római világból. Cox György: Görög regék. Havrán János: Utazás keleten.

A történelmi szertár gyarapodása. Művészet 1917. évf.

A gyarapodás értéke: 20 K.

A rajz- és méréstani szertár gyarapodása. a) *Rajzszertár*: Magyar díszitmények Hollós Károlytól. 1 füzet.

A gyarapodás értéke: 10 K.

A női kézimunka szertár gyarapodása, Divatlapok.

A gyarapodás értéke: 14 K.

A tornaszertár gyarapodása. Bordásfal.

Értéke: 700 K.

A természetrajzi szertár gyarapodása. *Beszerzés.* Schmeil-féle állat- és növénytani biologiai táblák: Mileus. Amoebák. Orang-Utan. Trichinák. Galandféreg. Tulipán. Algák. Berki kökörcsin. Salátaboglárka. Kereklevelü harmatfü. Mezei csiperkegomba. Vadrózsa. Lucfenyő. Kigyók. A sejt és oszlása. Gabonarozsda. Teve. Vaddisznók. Oroszlánok. Ázalékállatok. Édesvizi halak. Őz. Elefánt. Jegesmedvék. Bagoly. Cethal. Struc. Fejlábúak. Rénszarvasok. Siphonophorák. Hód. Bőrszövet I. Erdei pajzsharaszt. Áthasonító szövet. Bőrszövet II.

A beszerzés értéke: 361·90 K.

Ajándék: Scheiber Mihályné: Disztárgy teknős szarújából. Értéke 40 K.

A gyarapodás értéke: 401·90 K.

B) Szertáraink mai állapota.

A tanári könyvtárban (IV.) van 3515 mű 5481 kötetben.

Értéke: 32.201·90 K.

A történelmi szertárban (V.) van 1695 szemléltető és térkép, könyv, régi pénz stb.

Értéke: 5758·82 K.

A földrajzi szertárban (VI.) van 144 térkép, 128 szemléltető kép, 9 domború kép és 4 földgömb.

Értéke: 4153·02 K.

A természetrajzi szertárban (VII.) van 2531 drb tárgy.

Értéke: 8804·24 K.

A természettani és kémiai szertárban (VIII.) van 701 drb. eszköz és kép.

Értéke: 17.315·57 K.

A rajz- és méréstani szertár (IX.) A) csoportjában van 2263 drb.

Értéke: 7594·99 K.

A B) csoportban van összesen 369 drb.

Értéke: 1587·45 K.

A tornaszertárban (X.) van 463 drb eszköz.

Értéke: 4352·94 K.

A hangszerek szertárában (XI.) van 201 leltározott drb.

Értéke: 5139·26 K.

A női kézimunka szertárban (XII.) van 68 drb eszköz és 48 drb könyv, füzet.

Értéke: 888 K.

X.

Az intézet története.

1916—7.

Alig élt még át intézetünk olyan évet, amely gazdagabb lett volna nagy eseményekben, a messze jövőre is kiható változásokban, mint a lefolyt 1916—7.

Az immár harmadik esztendőben duló világháboru mind erősebben zavarja a nemzet minden rétegének munkáját, életét. Egyfelől a maga számára foglalja le a gondolat, az érzés, az alkotó cselekvés java részét, másfelől gátolja azt a belső, csendes, egyenletes munkásságot, amely az anyagi javak termelésével, a kulturális, erkölcsi értékek gyarapitásával az egész társadalmat boldogulásának útján előbbre viszi.

Az intézet élete is a háboru eseményeivel volt szorosan összekötve. Tanári testület, tanuló ifjuság érdeklődéssel várta a harctéri hireket, bizakodó reménységgel örült a diadalmas napoknak, együttérző fájdalommal szenvedte át veszteségeinket. Tanításunk folyamán, nevelő eljárásunkban igyekeztünk minden alkalmat felhasználni, hogy növendékeinkkel az átélt nagy időket megértessük; erősitsük küzdő nemzetünk iránt tartozó kötelességeink tiszta tudatát s e kötelességek teljesitésének szent akaratát. A hadikölcsönre tett jegyzéseink, a sebesültek javára gyüjtött adományaink, a hadseregnek szánt fehérnemük készitése, szeretetadományokra szánt gyüjtéseink jóigyekezetünket a lefolyt évben is tanusitották.

Zavaró hatását a háboru főképen abban éreztette, hogy a rendkivüli viszonyok között egy hónapi késéssel kezdhettük meg iskolai munkánkat, s a támadt szénhiány miatt a tél folyamány majdnem egy hónapi szünetelésre voltunk kényszerülve.

A háború népirtó viharzása közben is világtörténelmi jelentőségü esemény a mult év történetében apostoli királyunknak,

I. Ferenc Józsefnek halála. A nemzetet ért nagy csapás fájdalmát átérezte e széles hazában minden magyar. Ifjuságunk áhitatos kegyelet érzelmeivel tekint fel nagy királyunk megdicsőült alakjára. A 68 esztendő, amely I. Ferenc József uralkodásának jutott osztályrészeül, az egyenletes fejlődésnek, gazdasági és szellemi haladásnak oly dicsőséges korszakát jelzi, aminőhöz foghatót alig mutathat fel nemzetünk története.

A 86 évet élt patriarchát alkotó munkaerő és cselekvő akarat teljességében álló fiatal királyunk váltotta fel a trónon. Az ő felkent személye, szépséges hitvese s a távolabbi jövő dicsőségét igérő kis fia felé irányul ifjúságunk legszebb reménye. I. Ferenc József pedig tovább él a nemzet emlékében, legnagyobb királyaink dicső sorában a szenvedések közt megtisztult nemes gondolkodás, lankadatlan munkásság és hüséges kötelességteljesités nevelő példájaképen.

Az egész világot érdeklő nagy eseményekkel összefüggésben támadt kormányválságnak is kiváló jelentősége van intézetünkre nézve az által, hogy megvált vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszteri állásától dr. Jankovich Béla, a leányközépiskolai reform megalkotója.

A társadalmi fejlődés fokozódó követelményei, s a világháboru által okozott nagy változások mind sürgősebbé tették a leányközépiskoláknak oly módon való szervezését, hogy a nők a közéletben reájuk váró feladataikra megfelelő módon előkészülhessenek.

Dr. Jankovich Béla azt a célt tűzte maga elé, hogy a leányok középfoku oktatásának ügyét az általa tervbevett középiskolai reformmal összefüggésben, azzal egy időben, a törvényhozás útján szabályozza. De a világháboru folytán előállott akadályok ezt meghiusitották. Minthogy azonban a miniszter a leányközépiskolai reform tovább halasztását már nem tartotta okszerünek, elhatározta, hogy ezt a reformot egyelőre rendeleti úton lépteti életbe.

Igy jelent meg 1916. julius 14-én a 86.100. sz. min. rendelet, mely a leányközépiskolák szervezetét és rendtartását, valamint az uj tanitástervet állapitja meg.

Intézetünkre nézve az uj szervezet, korszakot alkotó jelentősége mellett is, nem járt nagy átalakitás szükségességével. A felső leányiskolai és gimnáziumi tagozat nálunk megvolt már

előbb is, s az osztályok számában is csak két év mulva lesz a VII. felső leányiskolai osztály felállitásakor emelkedés. Az uj tanitásterv csak az I. és II. osztályban lépett életbe, a többiben egyelőre átmeneti intézkedések történtek. Az 1919—20. iskolai évben lesz az uj tanitásterv teljesen használatban.

A rendtartás azonban már érvényes volt a maga egészében, amennyiben az intézetnek már is meglevő részeire s az adminisztrációra vonatkozik.

A leányiskolai reform egyik kiváló munkását, az intézetnek és tanárságnak igaz barátját veszitettük el dr. Morlin Emil min. tanácsos halálával. Morlin volt évtizedeken át a felsőbb leányiskolák sorsának irányitója, legjobban ismerte intézeteinket, s azoknak munkásait. Hivatalában kevésszavú, csendes, zárkózott ember volt, de nagy jóakaratával, méltányosságával és igazságszeretetével mindnyájunk tiszteletét, becsülését, elismerését kiérdemelte. Temetésén testületileg jelentünk meg, s koszorút helyeztünk a megboldogult koporsójára.

Megváltozott az ujraszervezés értelmében intézetünknek a többi középiskolához való viszonya is. Az a különállás, mely eddig az áll. felsőbb leányiskolákat illette meg, s a miniszteri biztosság intézményében nyert legjellegzetesebb kifejezést: megszünt.

A rendtartás értelmében az országban levő összes leányközépiskolák az illetékes tankerületi kir. főigazgatók felügyelete alá jutottak.

A tankerületi kir. főigazgatók felügyelő, ellenőrző, irányitó, kezdeményező és bizonyos mértékig intézkedő hivatásukat a leányközépiskolák tekintetében a mindenkor érvényes főigazgatói utasitás értelmében gyakorolják.

Igy jutott intézetünk dr. Erődi Béla budapesti tankerületi kir. főigazgató hatáskörébe, s ez által a leányközépiskolák helyett a fővárosi fiú középiskolákkal szorosabb kapcsolatba.

Igy részesei voltunk már annak az ünneplésnek, amelyet a tankerület dr. Erődi Béla tiszteletére rendezett, az ő főigazgatói müködésének huszonötödik évfordulója alkalmából.

Az egyes intézetek, köztük a mi iskolánk is, a tanulók adományaiból „dr. Erődi Béla“ jutalomdij alapot létesitettek.

Változás történt magának az intézet vezetőségének személyében is, amennyiben Révy Ferenc igazgató 42 évet meghaladó munkásság után 1916. dec. 31-én nyugalomba ment, s Arató

Frigyes, a pozsonyi áll. felső leányiskola és leánygimnázium igazgatója jött át intézetünkhöz igazgatói minőségben.

Révy Ferenc négy évtizedet meghaladó tanári munkásságát legnagyobbrészt a középfokú nőnevelésnek szentelte. Korán jutott a budapesti áll. felső leányiskola szolgálatába s kiváló nevelői egyéniségével, lelkes magyarságával, s művészi szinvonalra emelkedő előadó képességével csakhamar rendkivüli népszerüségre emelkedett. Pár évig az egri áll. felsőbb leányiskolát vezette, mint igazgató, majd visszatért Budapestre, hogy ennek az intézetnek igazgatását vegye át, s vezető legyen ott, ahol mint tanár kivált s általánosan elismert érdemeket szerzett.

Igazgatói tisztében eleinte a róm. kath. felsőbb leányiskolák, majd az állami és községi felsőbb leányiskolák miniszteri biztosa lett s igen nagy buzgóságot fejtett ki magának a már leánygimnáziummal is megbővült áll. felsőbb leányiskolai intézménynek fejlesztése körül.

A nőnevelés kérdésében a conservativ felfogás felé hajlott, de messze felül állott az iskola minden üres, merev alakiságán. Szerette a közvetlenséget, melegséget, lendületet ; lelkesedett a felsőbb leányiskolai intézményért, a tanári hivatásért, az ifjúságért, a magyar faj jövőjéért.

Révy Ferenc midőn nem fáradtan, de mégis 40 évet meghaladó szakadatlan hivatalos munkásság után eltávozik az intézettől a magyar nemesség, főigazgatói cim, udvari tanácsosi méltóság királyi kitüntetése mellett fáradozásainak s nemes törekvéseinek méltó jutalmát láthatja abban a megbecsülésben, amelyben nagyszámú pályatársai részesitik, és abban a tiszteletben, szeretetben, ragaszkodásban, amely ezer meg ezer tanitványát elválaszthatatlanul köti az ő volt kedves tanárához, igazgatójához.

Röyid idővel Révy Ferenc igazgató távozásával megvált intézetünktől dr. Lersch Ernő rendes tanár is, akit a vallás- és közoktatásügyi miniszter a besztercebányai leányközépiskolához helyezett át, s az intézet igazgatásával bizott meg. A testület tagjai örömmel üdvözölték kitüntetett kartársukat s nagy várakozással tekintenek az uj igazgató további müködése elé.

Dr. Lersch Ernő helyét dr. Bittenbinder Miklós, a szegedi áll. felső leányiskola és leánygimnázium rendes tanára foglalta el.

Változás történt még az evangélikus hitoktató személyében is, amennyiben Steuer Lajos ev. lelkész helyett, aki buzgalommal,

hivatásszeretettel és sikerrel végezte az evangélikus növendékek hittanitását, Kemény Lajos ev. lelkész vette át e feladatot.

Sólyom Henriette mint óraadó tornatanitónő nyert alkalmazást.

Az intézettől megvált kartársak távozása nagyobb zavarokat a tanítás menetében nem okozott, minthogy a hivatalos intézkedések haladék nélkül megtörténtek az üresedésbe jutott állások betöltése ügyében.

Sokkal kedvezőtlenebb hatással volt a testület tagjainak egészségi okból történt nagymértékü szabadságolása. Odor Emilia, Schlatter Alfrédné és Kerner Margit az egész éven át, dr. Hemlein Istvánné, dr. Takáts Györgyné pedig a második félév nagy részében nem vehetett részt a tanításban.

A háborus viszonyok miatt egy hónappal később kezdtük a munkát s február havában majdnem egy hónapig szüneteltünk.

Pótoltuk ugyan részben a mulasztást azzal, hogy junius hó 20-ig tanítottunk.

A tanári testület jelentékeny túlterheléssel volt kénytelen munkáját végezni s csak ereje megfeszitésével volt képes a kedvezőtlen viszonyok között is a normális idők eredményeit megközeliteni.

Elismeréssel emelte ezt ki Fest Aladár tankerületi kir. főigazgató hivatalos látogatásai alkalmával, valamint dr. Erődi Béla tankerületi kir. főigazgató is, mint az érettségi vizsgálatot tartó bizottság elnöke a bemutatott kiváló eredmény láttára.

A tanítás az új rendtartás szellemében s az új tanítástervhez való alkalmazkodással történt. A tanári testület főképen értekezletek alkalmával foglalkozott azzal, mikép lehet a reformban kifejezésre jutó új gondolatokat, rendelkezéseket az élet valóságába átvinni. Egy év rövid időnek látszik arra nézve, hogy ily nagyszabásu újitás minden részlete megfelelő szakszerüséggel és tárgyilagossággal értékelhető legyen. De általános nézetkép kezd kialakulni, hogy a reform megalkotásánál a középfokú leánynevelés gyakorlati munkásai nem érvényesülhettek eléggé, s e miatt már a közeljövőben szükségessé válik a szervezetnek, rendtartásnak, tanítástervnek alapos felülvizsgálata.

A tanulók a lefolyt évben is igen nagy buzgóságot tanusitottak a jótékonyság terén.

A tanulók közül jutalomban öten részesültek. Kiosztatott e cimen egy 100 koronás adomány, továbbá 50—50 K az „Odor Emilia-alap“ s 50—50 K a „Bacher Vilmosné-alap“ kamataiból.

Iskolai ünnepet kettőt tartottunk, az egyiket a koronázás alkalmával a másikat pedig Arany János emlékezetére. Az alkalmi beszédeket dr. Takáts György, gr. Gatterburgné-Hermann Róza és Szekeres Margit mondották.

Isteni tisztelettel ünnepeltük meg a királyné születésnapját és nevenapját.

A tanítás jun. 19-ig tartott, jun. 19—22. napjain voltak az évvégi befejező összefoglalások, valamint a szóbeli érettségi vizsgálatok. Az iskolai évet az igazgató a junius 28-án tartott záró ünneppel fejezte be.

XI

Tájékoztató a magántanulók számára.

A magántanuló tartozik jelentkezésekor beszámolni addig folytatott összes tanulmányairól, esetleges megszakításaikról, valamint arról, hogy a közvetlenül lefolyt iskolai évet mely magán iskolában, illetőleg hol és mily természetü tanulmányokkal töltötte; magánvizsgálati engedélyt kérő folyamodványát az igazgatónál nyujtja be, ha közhivatalban volna alkalmazva, fölöttes hatósága utján.

Magánvizsgálati engedélyt adhat:

a) az igazgató, annak a magántanulónak, akinek kora megfelel az osztálynak, amelyből vizsgálatot tenni kiván és aki egy iskolai évben csak egy osztályból kiván viszgálatot tenni, a leányközépiskola előző osztályának sikeres elvégzését pedig bizonyitvánnyal igazolja;

b) a kir. főigazgató, annak a magántanulónak, aki a szabályszerü koron túl van, vagy a korra való tekintet nélkül annak, aki egy iskolai év alatt két osztályból kiván összevont magánvizsgálatot tenni;

c) a vallás- és közoktatásügyi miniszter, annak a magántanulónak, akinek tanulmányaiban megszakitás van; vagy annak, aki az előző osztályt nem leány középiskolában végezte.

A folyamodványhoz csatolni tartozik a tanuló az *a*) alatti esetben születési anyakönyvi kivonatát és valamennyi iskolabizonyitványát; a *b*) és *c*) alatti esetben azonkivül arcképes helyi hatósági bizonyitványt állandó tartózkodási helyéről és legutóbbi foglalkozásáról.

Szegénységi bizonyitvány mellékelése esetében a kérvény és mellékletei bélyegmentesek. Máskülönben a kérvényre 1 K-s, a mellékletekre, amennyiben rajtuk még bélyeg nem volna, ivenként 30 filléres bélyeg ragasztandó.

A szabályszerü korban levő magántanulók az iskolai év elején és végén, az osztályuknak megfelelő koron túl levők pedig közvetlenül a karácsonyi szünet előtt, ha sokan jelentkeznek, a karácsonyi szünet alatt is, és az iskolai év végén tehetnek magánvizsgálatot.

A magánvizsgálatra való bocsáttatásért legalább két hónappal a vizsgálat határideje előtt kell ugy az igazgatóhoz, mint a főigazgatóhoz és a miniszterhez intézett folyamodványt is az intézet igazgatóságához benyujtani.

Az a magántanuló, akinek a megelőző évi iskolai bizonyitványa nem leányközépiskoláról szól, a magánvizsgálat előtt különbözeti vizsgálatra kötelezett. A különbözeti vizsgálat díja 30 korona.

A magánvizsgálat díjai a következők: felvételi díj 14 K, tandij 240 K, vizsgálati díj 80 K, összesen 334 K;

két osztályról szóló összevont magánvizsgálat esetén pedig: felvételi díj 28 kor., tandíj 480 kor., vizsgálati díj 120 korona, összesen 628 korona.

A vizsgálati díjak előre fizetendők az intézet igazgatójánál. A tanulók a vizsgálat megkezdése előtt tartoznak a díjak befizetéséről szóló nyugtatványt bemutatni.

Kellőkép igazolt szegénység esetében a vallás- és közoktatásügyi miniszter az igazgató előterjesztésére a magántanulót felmenti a tandíj fizetése alól.

A magánvizsgálat irásbeli és szóbeli részből áll. Az irásbeli vizsgálat megelőzi a szóbeli vizsgálatot, és a nyilvánosság kizárásával megy végbe.

Az irásbelire szótárt, logarithmust és kamatos kamatszámitási táblát kivéve, semmiféle könyvet vagy jegyzetet nem szabad a tanulónak magával vinnie.

A kézimunkából a magántaló a magánvizsgálaton az illető osztály tanitástervében előirt kézimunkadarabokat tartozik bemutatni. Hogy csakugyan ő készítette-e, arról a szaktanár megfelelő elméleti kérdések és a bemutatott munkák egyes részleteinek elkészítése útján szerez meggyőződést.

Az ének és a testgyakorlás a magánvizsgálatnak nem tárgya.

A rajzból és kézimunkából az igazgató a tanulót tiszti- vagy iskolaorvosi bizonyitvánnyal igazolt testi fogyatkozás alapján felmentheti. A felmentést a folyamodással egyidejüleg kell kérni.

A szabályszerüen lefolyt vizsgálatról a tanuló bizonyitványt kap ; a bizonyitványra 30 filléres bélyeg szükséges.

Kivánatos, hogy a magántanulók a vallás- és közoktatásügyi miniszter 1916. julius 14-én 86.100. sz. a. k. rendeletével kiadott s a m. kir. tudomány egyetemi nyomdánál kapható következő cimü két füzetet megszerezzék : 1. A leányközépiskolák szervezete és rendtartása. 2.60 K. 2. A leányközépiskolák tanitásterve. 1.30 K.

Az uj tanitásterv csak az 1919—20. iskolai évben lép teljesen érvénybe, a magántanulóknak idejében kell érdeklődniök az intézet igazgatóságánál az iránt, micsoda átmeneti intézkedések vannak életben a különbözeti vizsgálat tárgyaira s anyagára, valamint magára a tanitástervre nézve.

XII.

A jövő iskolai év.

A budapesti m. kir. állami felső leányiskolában és leánygimnáziumban a jövő iskolai év 1917. szeptember 1-én kezdődik; a szorgalmi idő 1918. június 28-áig tart.

Augusztus 30. és 31. napján lesznek a fölvételi, javító és pótló vizsgálatok.

Felvételi vizsgálatokra kötelezettek, az I. osztályba lépő tanulók kivételével, mindazok, akik más jellegű iskolából jönnek át a mi intézetünkbe. A felvételi vizsgálat díja 30 K.

Javító vizsgálati engedélyért július hó 15-ig kell a folyamodványt az igazgatónál benyujtani. A javító vizsgálat díjtalan.

Pótlóvizsgálatnak akkor van helye, ha a tanuló elfogadható okkal az évvégi összefoglaló ismétlésekről elmaradt. Ennek a vizsgálatnak magánvizsgálat jellege van; díja 80 K.

Június 30-ától július 2-áig és szeptember 1., 3., 4. napján lesz a tanulók felvétele. Később jelentkező tanulókat az igazgató szeptember végeig vehet fel saját hatáskörében, október végéig pedig a tanári testület határozata alapján.

Az október vége után jelentkező tanulók fölvételét a tanári testület véleményének meghallgatása és a megfelelő okmányokkal felszerelt hivatalos felterjesztés alapján a kir. főigazgató engedheti meg.

Azok a tanulók, akik az iskolai év első hónapja után lépnek az intézetbe, az igazgatótól kitüzött időben az addig végzett tanitási anyagból fölvételi vizsgálatot tesznek.

A fölvétel alkalmával a helyben lakó szülők gyermekei elsőbbségben részesülnek más jelentkezőkkel szemben.

A fölvételhez a tanuló okmányainak: a születési anyakönyvi kivonatnak, illetőleg a legutolsó iskolai és a himlőoltási vagy ujraoltási orvosi bizonyitványnak beszolgáltatása, továbbá a szülők, illetőleg helyettesük lakásának bejelentése s a 14 K fölvételi dij lefizetése szükséges.

A fölvételkor átadott okmányok az iskolai év végeig, illetőleg a tanulónak az iskolából való kilépéséig az igazgató irattárában maradnak.

Távozáskor a tanulóknak gondjuk legyen arra, hogy okmányaik rendben legyenek. Okmányoknak évek multán bejelentett elvesztéséért nem lehet az iskola felelős.

Első ízben fölvételre jelentkező tanuló szülőjével vagy a szülő helyettesével személyesen tartozik megjelenni.

A leányközépiskola első osztályába kizárólag csak oly tanulók vehetők fel, akik a felvétel polgári évének végeig életük tizedik évét betöltik és nyilvános népiskolától nyert bizonyitványt mutatnak fel arról, hogy a népiskola négy alsó osztályát jó sikerrel végezték.

Más leányközépiskolából jövő tanuló csak akkor vehető fel a következő felsőbb osztályba, ha az előbbi intézetétől nyert bizonyitvánnyal igazolja, hogy az előző osztályban legalább is elégséges eredménnyel tanulta azokat a tárgyakat, amelyek rendes tárgyak a mi intézetünkben.

A polgári leányiskolából a tanuló csak akkor vehető fel, ha a polgári leányiskola előzetes osztályát legalább elégséges eredménnyel végezte és azonfelül a két iskola tanitástervének különbözetéből a fölvételi vizsgálatot sikerrel leteszi.

A leánygymnázium V. osztályba lépéskor a tanuló szülője avagy helyettese köteles kinyilatkoztatni, vajjon leánya görög vagy francia nyelvet kiván-e tanulni?

A tandíj 240 K. A befizetés postatakarékpénztári csekklappal történik. A tanulók a befizetési lapot az intézetben jóval az esedékesség előtt kézhez kapják. A befizetési lapot a szövegnek megfelelően tintával, minden félreértést kizáró módon kell kitölteni. Különös gondot kell fordítani arra, hogy a tanuló neve és az általa látogatott osztály olvashatóan legyen kiirva. A postaalkalmazott által aláirt lebélyegezett s a befizetőnek visszaadott

elismervényt a tanuló nyugtatványképen tartozik megőrizni, s az igazgatónak vagy tandíjkezelőnek felszólítására bemutatni.

A tandíj négy részletben is fizethető; október 15-ig az első, december 3-ig a második, március 15-ig a harmadik és május 3-ig a negyedik részlet. Az a tanuló, aki a tandíjrészletet a kitűzött határidőig be nem fizeti, bármi okból történt is a mulasztás, az intézet növendéke nem maradhat. Tandíjmentességért az osztályfőnököktől nyert utasításokhoz alkalmazkodva szeptember hó és február hó első felében kell a folyamodványt benyujtani.

Az év elején elfogadnak az osztályfők a szülőktől jótékonycélra szánt adományokat. Az így keletkező összeg szétosztásáról a tanuló ifjuság határoz.

Szeptember 5-én d. e. 9 órakor lesz az iskolai év ünnepélyes megnyitása s az osztályrendezés.

Szeptember 6-án reggel 8 órakor a tanítás megkezdődik.

Budapest, 1917. június 28.

Arató Frigyes,
igazgató.

TARTALOM-JEGYZÉK.

Oldal

I. Révy Ferenc 3
II. A leányközépiskolák 8
III. Tanári testület 10
IV. Tanítási anyag 17
V. A tanulók névsora 30
VI. Érettségi vizsgálatok 40
VII. Kimutatás a gimnáziumi tanítás eddigi fejlődéséről és eredményéről 42
VIII. Statisztikai kimutatás 43
IX. Az iskola felszerelései és gyüjteményei 49
X. Az intézet története 53
XI. Tájékoztató a magántanulók számára 59
XII. A jövő iskolai év 62

BUDAPEST
SZÉKES-
FŐVÁROS

BUDAPEST
SZÉKES-
FŐVÁROS
2002